

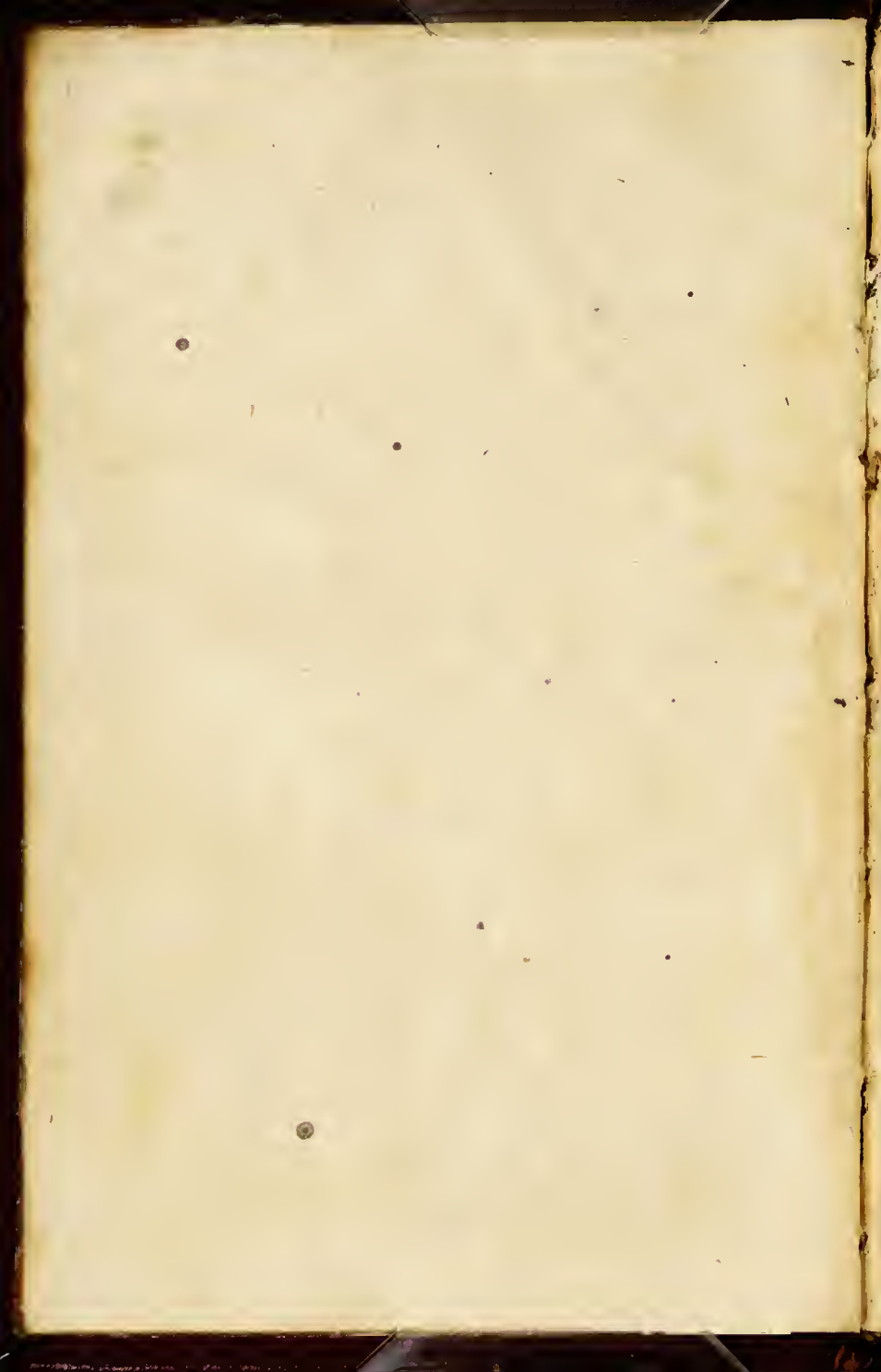

Cha. Chauncy M.D.

S

George Abrams

... ..

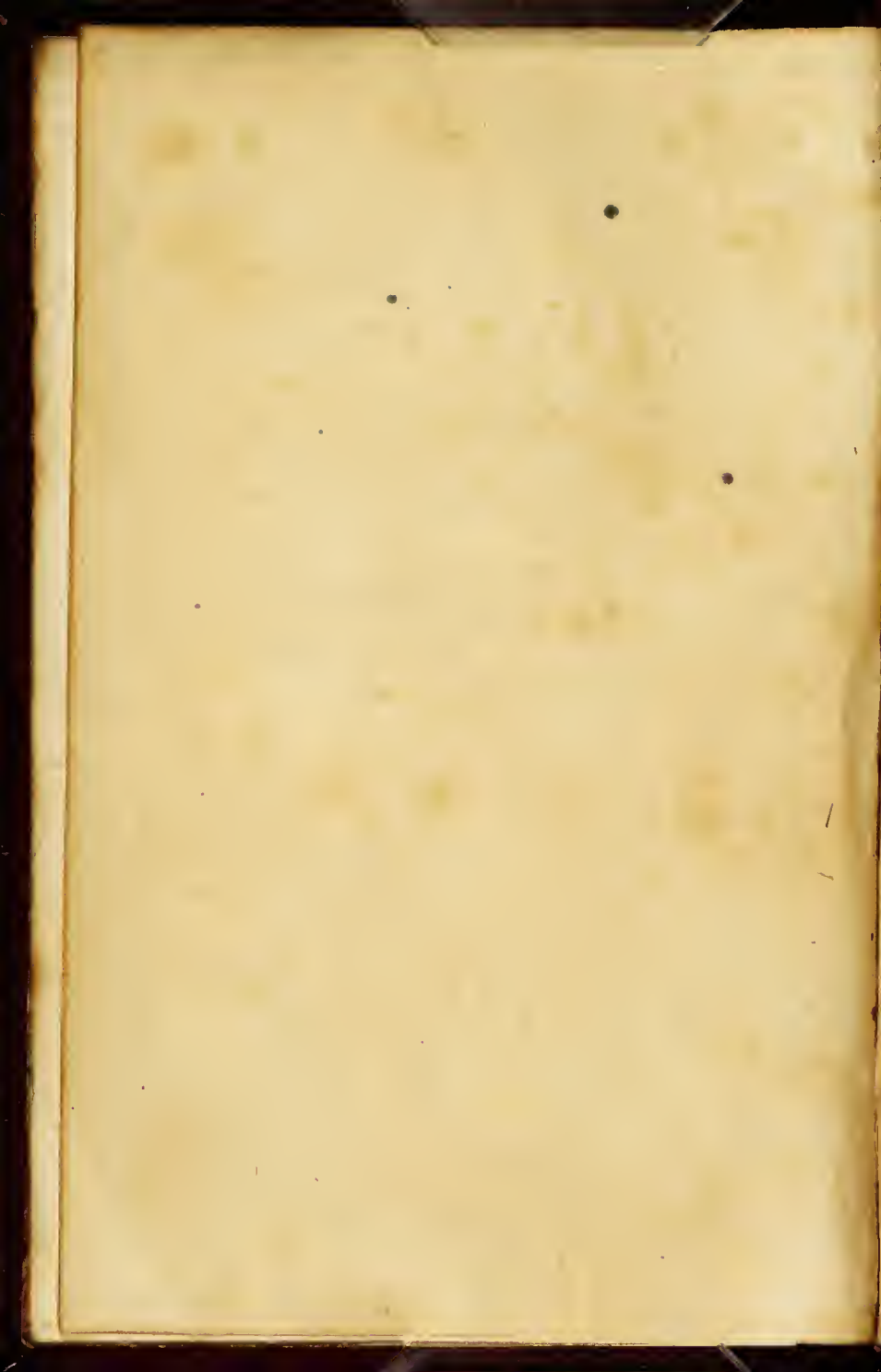
\$5500-

Landwehr 398

LLXY

JUMJ

=17339

HADRIANI

IVNII MEDICI

EMBLEMATA,

AD

D. ARNOLDVM COBELIVM.

EIVSDEM

AENIGMATVM LIBELLVS,

AD

D. ARNOLDVM ROSENBERGV M.

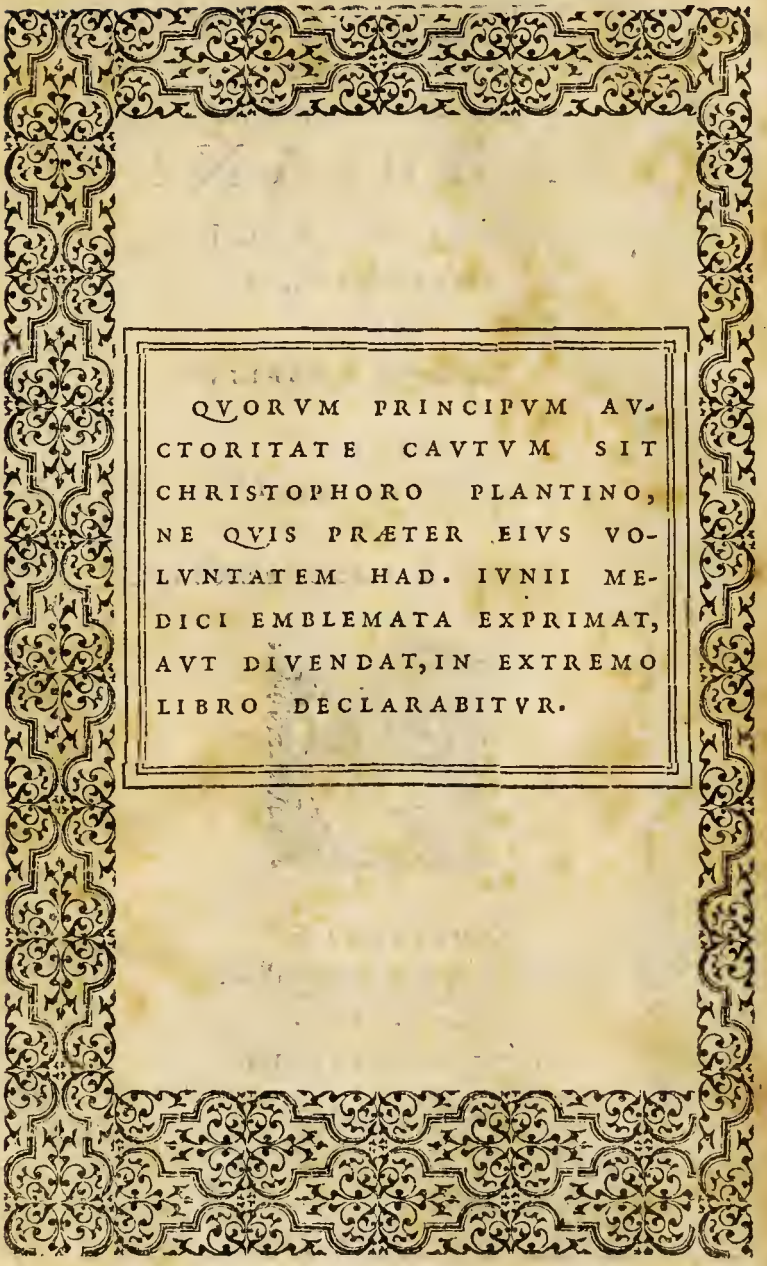

ANTVERPIÆ,

Ex officina Christophori Plantini.

M. D. LXV.

CVM PRIVILEGIO.

QVORVM PRINCIPVM AV-
CTORITATE CAVTVM SIT
CHRISTOPHORO PLANTINO,
NE QVIS PRÆTER EIVS VO-
LVNTATEM HAD. IVNII ME-
DICI EMBLEMATA EXPRESSAT,
AVT DIVENDAT, IN EXTREMO
LIBRO DECLARABITVR.

CLARISSIMO SPLENDI-
DISSIMO Q. VIRO ARNOLDO
COBELIO, QUÆSTORI ÆRARIO
HOLLANDIÆ MERITISSIMO
HADR. IVNIUS MEDICVS.

ANVARI I Calendas
anni auspices largiendis
strenis sacrauit antiqui-
tas. atque ea consuetudo
iam inde à Tatio Sabino-
rum Rege in posteritatem transmissa
est: quem verbenas felicitis arboris ex
luco Streniæ, noui anni auspices, pri-
mū accepisse auctor est Symmachus,
argumento indubitato viris strenuis
eas conuenire, atque ob virtutem de-
beri. Decreueram itaque veterum fa-
ctū imitator non otiosus affectari, or-
natiss. Cobeli, ac dedicato tibi, missoq;
strenæ vice libello Emblematum Ca-
lendas

lendas præuertere , sed voluntatē eam
sedulitas quædam sibi instans nec ferē
vnquam sibi satisfaciens abruptit: eam
tamen occasionem elapsam eo minū
iniquē patior , quo libri moles magis
excreuerit, quo Emblemātū numerus
sit auctior , hoc est , quo largior vsura
fenori accesserit . Bonæ fidei cōtractus
rescindi nequit, cōperendinari potest,
habita fenoris ratione . Itaque seriū
ad te xenij loco proficiscentem libel-
lum , ex corollarij superpondio nihilo
deteriorē putabis. Neque verò ex pro-
lixitate captare fauoris auram studei,
quando vnumquodque Emblemata li-
belli materia futurum fuerit , si com-
pendio operosam verborum struem
prætulisses; ac nisi tam posse occupa-
to tibi displicere prolixitatem cogitas-
sem, quàm mihi aut desiderātibus aliis
est grata . Nimirum malui eundem
mihi linguæ modum , qui est ingenij,
qui

qui est fortunæ. Scripsi autem plura, quàm iniunxeras, vt delectū instituere tibi sit integrū, itidem vt fit in lustratione exercitus, vbi triariis & veteranis primus habetur locus, capitecensis & gregariis numero summotis. Plusculum operæ positū est cū in reddenda symbolorū ratione, quæ obscurior paulo est, eo quòd breuitatem captanti, singulis versuū quadrigis, & picturæ typum & symboli rationem includere necessum fuerit, tum in explicando picturæ apparatu, vt ne pictor, quia locis disiungimur, quidquam hīc desideraret. Adde quod impensius & de industria sategi, varietate metrorum condire opus, vt vniformis lectionis fastidium hac parte leuaretur. Vale feliciter & nos ama. Harlemo sub Idus Ianuarias.

IO. SAMBUCVS HADR.

IVNIO SVO. S.

ACCEDI tua Emblemata; de quibus etsi tu nimium modestè sentis, aliud tamen fore publicum iudicium videbis: nam & sana, & varia, elegantiaq; sunt, & facilè auctorem, officinamq; testabuntur. Quòd verò mea tantopere expetis, ante Aprilem ob sculptoris & pictorum moram vix apparebunt: quæ si videris, minuetur desiderium legendi ea, & verè τῶν κοπιῶν ἐκβληπότερα dices. Tu verò tandem nobis Sudam restitutum, epithetorum Græcorum explicationes, Nonium, & alia extrudas: nec, quasi nondum absolueris, otium differèdo quæras; teq; ad alia accingas; vt, quando Erasimum vestrum ingenio æquare cœpisti, numero quoque lucubrationum inferior ne sis: dumq; atas, viresq; permittunt, τὴν τῆς χρόνου συνέχειαν συναρτῆσαι quadam καὶ εἰς μὲν velut librorū, qui nisi eruditi esse nequeunt, posteris repræsentes. Vale, & Sambucū amare pergito, sed minùs laudato: quis enim, quàm ego, me nouit meliùs? Antuerpiæ, IIII. Idus Februarij. Anno M. D. LXIII.

Repre-

Reprehendere proclive: & animum
apertum esse debere.

Nocte satius, genitore orb^o, sum nomine Momus,
Dente Theonino singula rodo lubens:
Fingi hominem caussor clathrato pectore, apertis
Sensibus occultum ut nil specus ille tegat.

A 4

Rabu-

Rabularum odium.

*Gruunitum suis immundi cane peius & angue
 Indus Elephas inuisum habet.
 Obstreperos rabulas, qui lutibus omnia miscent,
 Odisse par est Principem.*

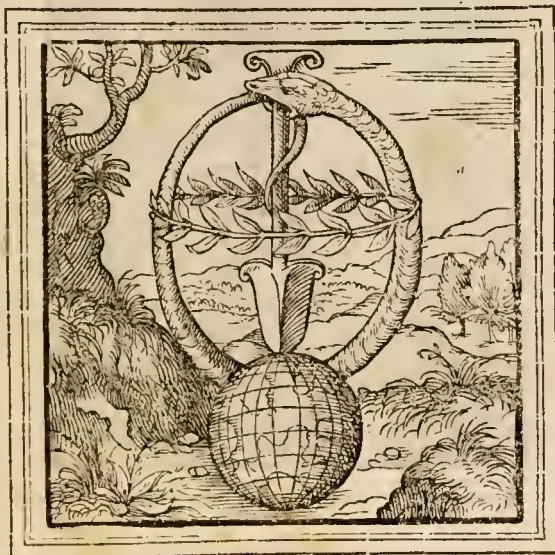
Gloria

EMBLEMA III.

9

Gloria immortalis labore parta.

Ad reuerendiss. Cardinal. Granuellanum Ant. Perrenotum.

*Tortilis, & caudum ore tenens hic termitte lauri
Ambitur anguis, & lignonem circuit.
Gloria continuos nunquam moritura labores
Sequitur, virèns que in ore viuit perpetim.*

A 5

Impu-

Impunitas ferociæ parens.

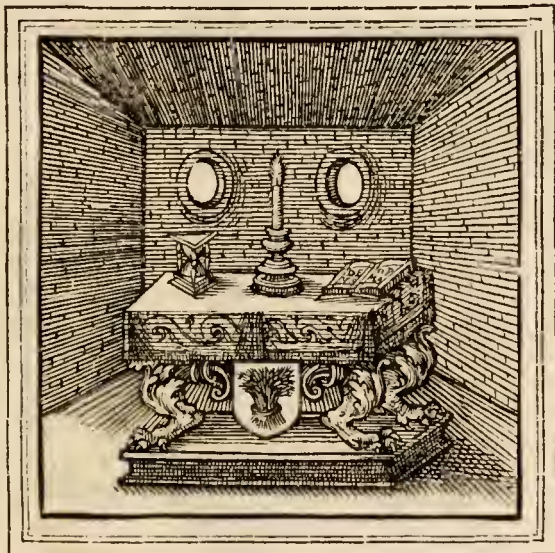

*Insultant pauida hic natio musculi
 Clausis muscipula carcere felibus.
 Sublato que metu fortè periculi
 Crescit tunc animus degeneri insolens.*

Vita

Vita mortalium vigilia.

Ad D. Viglium Zuichemum Praesidem.

*Inuigilare libris, studio metirier horas,
 Pars vita est princeps: otia vita figit.
 Fama rehit vigiles, sepelit' que obliuio inertes:
 Hoc liber explicitus, clepsydra, lychnus habet.*

Ex

Ex pace rerum opulentia.

*Aureolum dextra gestat Pax Attica Plutum,
 Laua tenet cornu plenum ubere copia.
 Glescit opum satias, & rerum copia leta,
 Pax ubi Marte triumphato viget aurea.*

Quod

Quod in te est, prome.

*Ad clariss. virum Ioachimum Hopperum
Consil. Reg.*

*Rimaris tundendo sinus tibi pectoris altos,
Et vitam Soboli das Pelecane tuæ.
Perscrutare animū, quere in te quod latet intus:
Ingenij in lucem semina prode tui.*

Calum-

Calumnia dira pestis.

*Hic radio latifero tacta, velut sidere, Pastinaca,
 Exuntur celsa pirus deciduã luxuriam comarũ.
 Haud aliter vipereo vaniloquus dẽte calũniator
 Attalicas vertere opes, cõditionẽq; potest superbã.
 Inui-*

Inuidia integritatis assecla.

*Ad Cornelium Susium Hollandia
Præsidem.*

*Palma caput tollit calo ardua, cuius ad ima
Rana loquax, stabulantur & hydri.
Oppugnāt proceres, quorū via consona recto est,
Degeneres, atque inuida lingua.*

Deside-

Desiderium spe vacuum.

*Cervina potitur rabidus Leo: suspicit catellus,
 Captat' que rictu prædam inops opimam.
 Sic hereditatis aliena vorantibus, sed ore
 Sicco, evenit, quos funeris trahit spes.*

Impro-

Improbè Deum fatigamus, votis vt
nostris seruiat.

Ad Splinterum ab Hargen Eq. aur.

*Latoiden Cadmæa Tyros deuinxerat auro:
Gradium tenuit compede Sparta grauem:
Præpete priuarunt penna Victoriæ Athenæ,
Quisque suis votis cogit adesse Deum.*

Vxorix dotes.

Illaqueata sedet pedicis, pudibunda' que velat
 Vultum Venus Spartana flammeo.
 Uxorem castus pudor, & constantia amoris,
 Custodia & sui laris decet.

Pru-

Prudentia cum robore coniuncta.

*Ad clariss. virum Philippum Cobe-
linum Regium Consil.*

*Viribus Cyllenius integris stat
Iunctus cum senio graui.
Robur inuictum est, sapientia si
Firmes: qua sine, concidet.*

Principum opes, plebis adminicula.

*Pyramides Phariūm monumēta perennia Regū,
Errātibus circūligāt hedera sequax brachius.
Regum opibus firmis plebs sustentatur egenā:
Mentiq; constans firmitas virescēt perenniter.*

Seipsum

Seipsum vincere, palmarium.

Ad Arnoldum Sasbotum Senatorem.

*Pampineis cristatus Epops, vide, ut ager ab uuis,
Munit adianti se virente ramulo.*

*Se Sophiae monitis mens, serua affectibus, armat:
Temeti que vires frangit abstinentia.*

Cuncta complecti velle, stultum.

ET TUTTO ABBRACCIO
ET NVLLA STRINGO

*Ventosas pueri bullas per inane volantes
Prendere dum satagunt, opera exit inanis.
Qui varia atrectat studia, aut venatur honores
Ambiguos, pueris mihi stultior ille est.*

Coët.

Coërcenda & extirpanda impietas.
Ad D. Iacobum Susium virum doctiss.

*Hostis colubris ales insidet sceptro,
 Substrata quod Niloi equi premit terga.
 Domat superbos, impios que proculcat
 Scepturum equitatis, noxios que consumit.*

Audito multa, loquitur pauca.

*Aure concipit, parit
Mustela fœtum postea in lucem ore.
Aure dicta concipe,
Diu at recocta parcius prome ore.*

Proui-

Prouidentia.

*Ad Iacobum Endium reipub. Holl.
caussarum vindicem.*

*Quò sacer excurrat Nilus in arua,
Præsciis, alluuiæ libera ponit
Oua, monens merito nos Crocodilus
Quæ fata immincant antè videre.*

B 5

Exiguo

Exiguo contentus, potiora sperans.

*Libat rauca rosas cicada hianteis,
 • Clausas præterit vsui futuras.
 Præsenti fruitur, suo beatus;
 Et fatis melioribus parat se.*

Eru-

Eruditionis decor concordia, merces gloria.

*Ad doctissimum Ioannem Sambucum
Pannonium.*

*Cor pedibus iunctis, rostris concordibus aurum
Naupliadae prendunt, munera sancta, grues.
Gloria debetur studiis, atque affecta merces,
Concordes que animos candor ubique decet.*

Adula-

Adulator salutis reip. grauis.

*Ut Leo, quem caci vis lancinat effera morbi,
Sentit opem, si Simium edat, citam:
Palponem & dirum sycophantam qui eicit aula,
Rex viru regnum vacuat graui.*

Diuina

Diuina scrutari, temerarium.

Ad Cornelium Musium Delphum.

*Immatura sitim Pharia arcet Palma, eadem
Sensus praepectu, & linguam matura ligat.
Scrutans celsa Dei mysteria, lingua, animo
Hæret; at ille sapit qui vestibulum haud superat.*

Virgi-

Virginem pudicitia, matronam
domus satagere.

*Cernuus armiferae praebet Draco colla Mineruae:
Domiportam ac exterit Venus testudinem.
Virgo sui satagit decoris bene provida: at uxor
Frugi filet, nec limen excedit domus.*

Medici

Medici Icon.

*Ad Martinum Aedituum Medicum
insignem.*

*Scep'tiger, & lauro, baculo'q. instructus acerno,
Quid Draco, quid Gallus vult sibi, quid'ue
Canis?*

*Imperat hic agris, operosa' que arte medetur,
Sedulus, & fidus, dignus honore, vigil.*

Fortu-

Fortunæ instabilitas.

*Stare loco nescit certo Sors lubrica, sedes
 Querere docta novas.
 Hinc pedibus mutilam, & subnixã remige p̃na
 Smyrna Deam posuit.*

Sermo

Sermo de Deo apertus, mens sit occulta.
Ad Iohannem Becanum Medicum clarissimū.

*Persea fert lingue similes, sacra Isidi, frondes:
 Typum que cordis poma turgida exprimaunt.
 Sermo, index animi, de numine sentit aperte;
 Cor caco operculo intus arcanum tegit.*

Principis calamitas, priuatorum dissimilis.

*Stat vidua quercus leto honore frondium,
 Quas rapido Boreas decussit asper turbine.
 Princeps autum, seu cui refixerit
 Imperium Nemesis, tuetur is gentis decus.*

Sacer-

Sacerdos castus & animi liber.

Ad Matthiam Herium.

*Quid fugitas hederã manib. cõtingere Flamen?
Solidum quid annulum atque nodosum fugis?
Illaqueatricem Venerem vitato sacerdos;
Sis liber animi, nec mali tibi conscius.*

Sero detrectat onus, qui subit.

*Ingo repanda colla seruili effere
Exuere molliter paras taure irrita.
Sero recusat, qui capessit, iugum,
Connubium que, munera & ciuilia.*

Idem

Idem salutis & exitij fons.

Ad Antonium Hofslach Aduocatum.

*Nos necat elleborus, capris adipē auget, aui que:
 Idem ignis fomes, & populator opum est.
 Infontem & fontem, fecundia præstat eundem:
 Nunc est exitium, nunc medicina salus.*

Celeritatem mora, & hæc illam
vicissim temperet.

*Quid scamno reses, obtendis testudinē & alas?
Humū hinc premis vestigio, calce hinc calum
appetis?
Temperiem cūctis adhibe, remoram iniice, si sis
Celer nimis, velocitate temperā moram.*

Boni

Boni adulterium.

Ad Ioannem Zurenium Harlem.

*Funesto Arachnen flos idem succo replet,
 Api que mella sufficit liquentia.
 Concordia litis que idem dictum est parens:
 Scriptura prauis sica, sit, scutum bonis.*

C 4

Vinum

Vinum ingenij fomes.

*Vuiferum Bromiũ, volucrem sed prapete penna,
 Quid tacite posuistis Anycle?
 Tollit humo ingenium Bacchus, mentem erigit altam,
 Pegasusque velut vehit ala.*

Quare

Quere adolescens, vtere senex.

Ad Andream Osteruicum Splinteri filium.

*Hinc dum viget, duro labore exercitus,
Ephebus, hinc senex beato Copia
Cornu fruens, opum & dapis lata satur;
Iuuenem parare commonent, uti senem.*

Veneris potentia.

Quid Cytheræa polū fers vertice? vis mea scādīt
 Cælum, & Ioui dat iura. quid papauera?
 Sopia corda hominū quāuis fera. roscida quorsum
 Mala: illices esse has voluptates puta.

Virtus

Virtus difficilis, sed fructuosa.

*Ad clariss. Hieronymum Tennerum, Regis
Daniae Cancellarium.*

*Pomum insigne geris Cybeles, dura cute operitū,
In torulis dulces cui stabulant nuclei.
Ardua vallatur duris sapientia scrupis;
Dulcibus ast eadem fructibus illa scatet.*

Femina

Femina improba.

*Cum ruit in venerè, blanditur Echidna marito,
 Mox satura insertum præscedit ore caput.
 Improba palpatur, tentigine feruida coniunx;
 Continuo letum poscit anhela viri.*

Malo

Malo oppressus, deterius formidat.

Clathrata cauea macerie clusa columbula
 Incuruis aquile permetuit carpier unguibus.
 Formidat grauius sollicita mente periculum
 Afflictus: capiti is rite suo consulit & rei.

Amoris

Amoris ignis perpetuus.

*Hinc tadam vt suus ignis edat teretem, vide
Illinc vt rapido male liquitur à rogo.
Vifa tabet amans miser igne puellula:
Absens tabifico haud minus ulcere carpitur.*

Lin.

Lingua[m] compescito.

*Pigram quid alium comprimis caua manu,
 Quid vda labra, quid salax inguen Scythae?
 Abdominis studium, & grauem luxum fuge,
 Lingua[m] que frena prodigam vel maxime.*

Deum

Deum & ama & time.

*Mysteriis addicta Memphis ade pro sacra
 Sphingem biformem dedicavit, symbolum Dei.
 Amato numen ceu piis mite, ac placabile:
 Rursus time, ut vindex inexorabile impiis.*

Elizas, victor, siue victrix animi æquitas.

Ad Victorem Giselinum.

*Vis Borea obnixas violento turbine sternit
Ornos: Arundo infracta eandem despuit.
Fit victor patiens animus cedendo furori:
Insiste, Victor, hanc viam & re, & nomine.*

D Biuium

Biuium virtutis & vitij.

*Hinc luxu compta, inde situ horrida femina pu-
gnant
Alcidem in partes flectere quæque suas.
Nititur inculta hinc iuga scâdere se duce Virtus,
Hinc Vitium pronos mergere deliciis.*

Deum

Deum odisse impudentiam.

*Pernix accipiter, piscis, Nili incola dirus
 Equus, quid ordine harent?
 Symbolon hoc loquitur Pharis tria verbula gēti,
 Deus odit impudentes.*

D 2 Ira

Iræ malagma philosophia.

*Getulus Leo non sic aliud, quàm metuit
Tadam flamminomam, qua rabies sana cadit.
Sedit trux animus vel facibus luciferis
Cælestis sôphiæ, aut supplicij terriculis.*

Hinc

Hinc dolor, inde fuga, grauis.

DE DVOL/MI STRVGGO, ET
DI FVGGIR MI STANCO

*Quid, Cerue, Cressa fixus arundine
Laxas habenas præcipiti fuga?
Hæc fors amantis, quem fuga concitat:
Mentem intus exest vulnus atrox nimis.*

D ;

Prin-

Princeps ne cui aures seruas prebeat.

*Sublimem are Iouis statuā, patula aure carentē,
 Sacrarat Minoia Cretz.
 Principis est, regnum dextra moderātis habena,
 Seruam ne cui commodet aurem.*

Amo-

Amoris ingenui tormentum.

*En ut igneum facis corusca lumen
Inflit culex proteruus, ac necat se.
Haud secus suos Amans misellus igneis
Persequens, crucem inuenit, suam que finis.*

Vxoriam virtutes.

*T estudo premitur pede; clauem dextra retentat;
 Vacat obstruendo dentium septo altera.
 Ne vaga discursset coniux, neu futilis esto;
 Ipsam' que cura opum tuendarum addecet.*

Nec

Nec igni, nec ferro cedit.

*Bipennis hinc, sax inde viuum ignem vomens,
Nexum adamãte suo decussat annulũ probẽ.
Fortis animus, constans que, victor omnium,
Despuit intrepidus pericula & sauas cruces.*

D 5

Venter,

Venter, pluma, Venus laudem
fugienda sequenti.

*Quò fugitina ruis, quem' ne auersata relinquis
Gloria clara virum?
Desero suffultum pluma, Veneris' q. ministrum,
Mancipium' que gula.*

Veri-

Veritas tempore reuelatur, dissidio obruitur.

Quid penniger Saturne in auras virginem nudam rapis?

Quid feminarum cœtus aggesta obruit terra scrobem?

*Specu emicãtem veritatẽ, temporis natã, triplex
Obruere pestis apparat; Lis, Inuidia, Calumnia.*

Discor-

Discordia exitialis.

*Sanguineã quatiẽs hastã, caput horrida echidnis
 Folle focũ subigit, flãma vnde fumusq; exsilit.
 Exitiale parens animat discordia bellum,
 Improba lingua mali, cadis' que seminariũ est.*

Candor

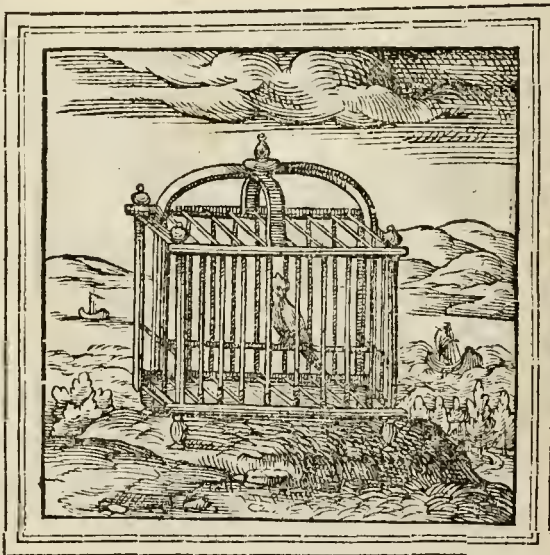
Candor ingenuus.

*Exsorbet sanie huculcerum atra musca:
Mel dulce haurit apis thymo e. c. amaro.
Doctos ingenuus decere candor,
Obtrectatio luidos putatur.*

Animi

Animi scrinium seruitus.

*Luscinia veris nuncia,
Mutescit inclusa canea.
Est seruitus scrinium animi,
Linguam que vincolo prepedit.*

Locu-

Locuples satellitium diuitum.

Et pilis horret, tractu' que obsertit Iulus
 Arquato, ac praefert agmine mille pedes.
 Ansati incedunt proceres, glomerant' q' superbos
 Gressus; assequitur longa caterua comes.

Affi-

Affiduitas duri viatrix.

Ad Petrum Iunium filium.

*Fistucas auro triplices, monumenta laboris
Continui, semper Susia gens coluit.
Assiduus labor, & sollers industria, quid non
Edomat? huic cedunt omnia, dura licet.*

QVÆ ratio Athenienses olim mouit, vt cum publicis execrationibus sancirent; ne quis vlli vnquam viæ ignaro indicium denegaret; ea nos quoque ad ducti non nihil operę sumpsimus in emblematum nostrorum origine, vsq̃. ostendendo: ita tamen, vt interea quàm minimùm à vera eorum ratione & natura recederetur. Non enim ignoramus, eo plus venustatis, & gratiæ istiusmodi scriptis accedere, quo ingenium acuiunt magis; hoc est, quo suspensum diutius & sollicitum Lectoris animum tenent; maioreque postea, quàm intelliguntur, cum voluptate in sui admiratione rapiunt: præsertim cum apte, subtiliterque inuenta solidi quid & præclari iucunda obscuritate, quasi obtento velo, tegunt. Itaque, etsi amicorum non nulli melius legentium auiditati consultum iri putarent, si vnicuique symbolo sua interpretatio statim subiungeretur; nos satius tamen esse iudicauimus, ordinem plane diuersum sequi: & alteram quasi operis partem ipsum facere commentarium; qui, hariolandi, coniectandiq̃. palma prius in medio posita, aut bene iudicantibus deinde succinat, aut minus assequentibus facultatem intelligendi subministret, ductorisque, vel, si ita placet, interpretis vicem subeat. Idem de enigmatis consilium secuti sumus, in quibus ea quę ibi præfati sumus, herentem facile expedient. Vale.

MOMVS reprehensionis conuicii que Deus apud priscos fuit habitus, quādo etiam vitis, morbis que, & multis etiam pestibus sua illi praeferunt numina. Hunc Hesiodus poeta in Theogonia Noctis filium prodidit, absque genitore: quo fit ut nonnulli secuti fidem editionis Venetae longè omnium mendosissima lapsi sint: Somnum parentem illi attribuentes. Erroris occasionem dedit vox, ὃν τι, quae, nemini, significat, eam que lectio nem interpretes Graci agnoscunt, & sequuntur; cū alij legisse videantur, ὃν τι, id est, cui, ut referatur ad somnum, non animaduertentes, quòd hunc Noctē editum fuisse dixerit, quòdque incastum matris cum filio inuēturi sint. Cur autem fabuletur Noctis filium Momum, sine patre: hāc mihi perspexisse rationem video, tum quod vitiligator in altissima ignorantia atque errorum caligine versetur, & luce ingenij defectus studioque aliena reprehendēdi nihil ipse rectū gignat, sed emissitius oculis aliena peruideat: tum quod ex occulta & abdita ratione illa carpēdi libido nascatur. Sine patre verò, quod incerto auctore & è vulgo plerumque oriatur istud reprehendēdi calumniandique studium, quomodo vulgo conceptos

ptos dicimus, qui certum patrem demonstrare non possunt. Ob superiorem rationem etiam fuscum et coloris mustelini faciem pictura illi tribuit, additis nigris & dentibus & unguibus; qui maledicentiae symbola sunt, iuxta illud Epigramatarij: Nigros contorsit liuidus ungues.

Idem alatus pingitur, quod reprehensione, ac maledictis nihil perniciosius; quae facillimè emittuntur, citissimè excipiuntur, & quaquauer sum latissimè diffunduntur, ut sensit Cicero pro Plancio. quo spectat & Alcæi versus:

Μόμης λαΐνης ἐξέφυγεν πτέρυγας, id est,
Pernices Momii pennas effugerat vnus.

Epigrammata graeca Momium effigiant senem subiecta manu fulcietem calua tempora; quae species innuit senile plerunque esse reprehendendi vitium, eoque morbo laborantes vitiligatores, cogitabundorum more, meditari semper ac comminisci quod carpant. Adiungo illi & Inuidiam indiuiduam comitem: hoc consilio, quod amulatio fermè accendat foueat que istud vitium. Fabula notissima est ex Luciani Hermotimo de sectis, quam compendio recensēbo. Nata inter Palladem, Neptunum, & Vulcanum contentione,

quis utilius opus commonstraret, Neptunus tau-
 rum, siue ut alij, equū velut arationi, vecturā q.
 accommodum in primis animal in medium sta-
 tuit: Pallas domicilium ostendit, cuius vsus con-
 tra iniurias aëris omnes inferiret: Vulcanus fi-
 ctum hominem pro facile præstantissimo opere
 exhibuit. Delectus arbiter Momus, præter alia
 que carpsit, caussatus fuit in hominis opificio præ-
 teritos fuisse ab artifice clathros, seu fenestellas, pe-
 ctoris parieti inserendos; per quos, ne quid occul-
 tum lateret intus, introspecti posset. Idem etiam
 Veneris sandalium, ut argutum nimis atque lo-
 quax, calūniatus fuisse legitur. Porrò nihil in vita
 mortalium tam numeris omnibus absolutū, tam
 doctum, tam rectè factum inuenias, quod non,
 innatus Momis quibusdam, calumniandi & car-
 pendii morbus conuellat, aut saltem incessat: adeo
 procliuus fuit sæculis omnibus, $\mu\omicron\mu\iota\zeta\epsilon\upsilon\ \eta\ \mu\omicron\mu\iota\zeta\epsilon\upsilon$, id est, Momum quàm mimum agere. Itaque
 tum hunc ad sensum refertur Emblemata, quòd re-
 prehensionem obnoxia sint omnia: tum etiam ad id,
 quod prudentissimè, doctissimèque dictum à So-
 crate memorat Vitruuius, oportuisse hominū pe-
 ctora fenestrata & aperta esse; ne occultos habe-
 rent

rent animorum sensus; sed ad considerandum patientes: siquidem corde nihil sinuosius, nihil insidiosius fabricata est natura; ut solius Dei sit sensus & cogitata hominis inspicere atque pernosse.

Pictura. Senex pingatur caluus, colore fisco, liuidis dentibus unguibusque, alis supra humeros exstatibus, laua caput sustentans cogitabundi in morem, dextra indice extento versus effigiem quandam hominis, clathratum pectus habentem: adstent procul Pallas cum domicilio: Neptunus cum equo: proximè illum Vulcanus cum homine suo, ita ut simulachrū hominis clathratum diuersum sit ab homine Vulcani, velut Momo designante, talem oportuisse fingi. Quod ad picturam Deorum attinet, ita semel statuo: Neptunus nudus pingatur, capillitio caeruleo, altera tridentem complexus, altera manu equum habena tenens, pede delphinū premens. Vulcanus atro colore ut faber, rugosus propter assiduos ad incudem labores, laua malleū tenens, dextra hominem à se fictum cōmonstrans, claudus, capite praefrens pileum caeruleum, cuiusmodi sermè figura spectatur Ducis Veneti tiara. Palladis effigiem dabo Emblemate 15.

Carmen est Heroicum cum dimetro Iambico, quale illud Horatij:

Noxerat, & cælo fulgebat luna sereno
Inter minora sidera.

Sus animal est infestissimum Elephanto, usque adeo ut vel solo illius stridore atque grunntu audito, immanis illa bellua in fugam agatur; id quod hostilia tela facere nequirent: unde insulsum illud Mahometi, plani & impostoris perditissimi, commentum, risum quibus suis commouere possit, prodētis olim diluuij tempore in arca Noa Suem Elephāti sterquilinio genitura sua originē acceptam referre, ut ex eius fimo enatum. Sed ut hoc ridiculum, quippe ab homine rerum natura ignaro proditum; ita illud confirmat auctorum unanimis consensus: siquidem præter Plinium, Orum, Zoroastrem, Senecam Ælianus libro de animantibus primo, suis stridore minimo terreri elephantum locuples testis est: qua ratione cognita, Romani commissio cum Pyrrho Epirotarum rege prælio, victores exstiterè; cum elephantes eius regis obiectis suis in fugam compulissent. Memorabile adeo est nec silentio oblitterandum, quod à Megarensibus factum proditur, eodem auctore

Ctore l. 16. c. 36. quòd cùm ea vrbs arctissima obsi-
 dione ab Antipatro Macedone pressa, acerrimè
 oppugnaretur; oppidani sues liquida pice perlitos
 priùs, admotàq. flàma succensos in hostilè exerci-
 tum immisere, qui depascente iam illorum corpo-
 ra incèdio, late grassantes, ac horribili stridore in
 confertum elephantorum agmen delati, belluas
 velut in rabiem concitas disturbatis ordinibus
 in fugam verterunt. Huc faciunt verba histo-
 rici, quæ nobis integra seruauit Suidas in hunc
 sensum. E vestigio appensa de turri sue, pericu-
 lum quod ab elephante ingruebat, euitarunt. si-
 quidem atrocem grunnitum cùm mox edidisset
 suspensus porcus; elephas id non ferens inhor-
 ruit. Illud verò tanquam controuersum ambigi
 potest, natiuum ne sit quoddam atque intesti-
 num inter hæc animalia dissidium, cuius causa
 mortaliū ingenis sit incognita; an quod raucum
 illum stridorem, vocemque auribus asperam
 natura exhorrescât: cuius rei gnari, qui pullos ele-
 phantū educant, iam inde à primis annis sues ad-
 hibet, vt assuetudine paulatim mali illud vincât.
 D. Amb. in Hexæmero videtur istud referre ad
 prerogatiuã quãdam à natura singulis animãti-

bus donatam. Suius aptissime comparantur non insulsi modo, & à Minerva alieni homines; verum vel maxime lingulaca, & à rabie non male dicti rabula, qui calum terra miscent: Item parafiti, quibus similiter ut suis anima pro sale data videri potest: quod olim venuste dixit Cleanthes: qui omnes si à Regiis exsularèt, rectius cum rebus humanis ageretur. Pictura poscit elephantem auerso capite & crispata promuscide fastidiosum: Suem contra elephanto impudenter obfistentem, ac retracto victu grunnitum metientem.

Emblema III.

EMBLEMA, nisi fallor, ab Illustrissimo Cardinali Granuellano ANTONIO PERENOTTO usurpatum, elegans cum primis, & illustri laborum eius, virtutum que heroicarum assecla, recteque factorum comite Gloria dignissimum. Videtur autem heros ille, cum omni posteritate nominis sui memoriam qui adaequauit, innuere voluisse, ingentes, ne dicam perpetuos esse exantlandos labores, Herculis ritu, ei qui adspiret ad amplissimum illud virtutis premiũ, Gloriam videlicet; qua concors est & consentiens bonorum recte

rectè indicantium atque incorrupta laus, eaque perennis; quæ cum vita breuitatem, tum iuges laborum periculorumque molestias, sempiterna posteritatis cōmemoratione solatur; hominibusque per suos veluti gradus ab humo in celum adscensum præbet. usque adeò illa altissimi cuiusque & optimi animum noctes, diesque exstimulat, accendit, atque concitat; ut per labores ad honestissimum illum veræ virtutis fructum, eundemque immortalæ peruadat. (nimirum exsulat hinc popularis illa fama, adumbrata quædam illius imago.) Sic ante Salaminem ipsam à mari obrutum iri hariolatur non falsus Cicero, quàm Salaminij tropei, quod Themistocles erexerat, memoriam: priusque Leuctra Bœotia funditus interitura, quam Leuctrica victoriæ, duce Epaminōda parte, gloriam. Neque verò huius loci est, aut temporis effusioribus habenis in istius herōis labores, atque inde natam mox gloriam prouehi; cum singularibus ea commentariis debeantur. Pictura autem passim obuia est; ubi ligonem, qui fodiat orbem terrarum, anguis mordicus suam caudæ ore tenens circumplectitur: eumque ipsum serpentem laurea corolla medium ambit.

Carmen est Asclepiadecum monocolor, quale est illud
Horatij:
Mecenas atavis edite regibus.

NATIVVM dissidium atque internecium
bellum esse Feli, cum fugace Murium gente, us-
que adeo ut etiam cinere eius animalis diluto fu-
gari abigique mures sit proditum, nemo est qui
ignorat: nimirum à Natura doctam videmus,
suspensis alto silentio vestigiis, occulto que specu-
latu, & certo cauda quam vibrat libramine, in
musculos exsilire: ut nunc inanē ac superuacua-
m collocaturus operam, si in re clarissima dis-
ertus esse velim. Monet autem symbolum, cuius
meminit Suidas, nimia licentia & impunitate
proposita insolescere homines. Metus supplicij sce-
lerosos in officio continet: quo amoto aut negligenti-
us obito, increfcit ferocia & sceleratè agendi li-
bido. Verissimè dictum est in Miloniana, maxi-
mam illecebram esse peccandi, impunitatis spem.
Pictura postulat geminas muscipulas, quibus in-
cluse sunt feles, murium agmine liberè choræas cir-
cumquaque ducente.

NON

NON hic de ea vigilia nobis sermo est, quam toto triennio passus fuisse legitur immortalis ille omnium scriptis Mæcenas, qui Somni molliciem nullis potuit libaminibus, nullis victimis flectere: sed de ea que Demosthenē coryphaeum & principem oratorum fecit, qua antelucanas fabrorum operas præuerrere magna cum ambitione consueuerat: Sed de ea qua Iulianus Imperator noctes dispartitus fuit in triplicia officia, quietis nimirū, Reipub. & Musarum: Sed de ea qua Alexander Magnus subiecta brachio aenea concha, tinnitu complose peluis, ubi pilam argenteam manu tractatam remiseraūt nerui sopore laxati, euigilare solebat: Sed de ea quam reuera vitam vocat Plin. qua in uis præcipuè viget; in quib. animus inquietus opere pascitur; id quod de te dici patientibus aubus non abnuet, Vigli vigilantissime, qua duce tot prouinciarum commodis assidue inuigilasti haætenus non sine valetudinis dispēdio; qua tot iam annis magna cum laude Præsidem concilij egisti, partaque immortalis gloria tibi tuis que eam facem præluxisti, cuius nunquam intermoriturus sit fulgor, eodem, quo orbis terrarum, termino inclusus. Proinde, qui vere gloriae amore ducimur,
id nos

id nos ope summa contendere decet ; ut & Reip.
 & in commune consulēdo, testemur nos pluribus
 horis vixisse, & Sōno temporis furi, aut (ut Ari-
 ston aiebat) publicano, mediam vitæ partem in-
 teruertenti, portionem deduxisse. Frugi nanque
 temporis cum laude dispensatores, à morte etiam
 fax immortalis, veræ virtutis assecla gloria, nun-
 quam extinguenda comitatur. Symbolum Vigly
 vulgatissimum pingēdum erit: quo hinc liber ex-
 plicitus diligentia, illinc clepsydra temporis par-
 cē admetiendi argumento, atque horum in medio
 lychnuchus cum ardente face, post hunc gloria
 testimonio, libitina imposita simul omnia expri-
 menda venient.

Emblema VI.

Hexametrum est carmen cum Dactilico Simonideo,
 pentimetro acatalectico, quale memoratur illud
 à Seruio Honorato:

Parthenopeus erat puer Arcadie decus.

PAUSANIAS in Atticis scribit Athenis
 exstare Pacis simulachrū, Plutum filium gest an-
 tis: quod iterum repetit in Bæoticis, ingeniosè fa-
 brefactum à Cephisodoto statuuario scribens. Est
 autem Plutus sive Pluto diuitiarū deus: quan-
 quam

quam diuersissimos hos esse annotat Lilius Gyraldus, manifesti erroris conuictus vel ipso Pausania iudice : apud quẽ priore loco Πλούτωνα πείδα legas; posteriore Πλούτων, eodem sensu. Siquidem Plutonium ideo præfecit diuitiis antiquitas, quòd ex imis terræ visceribus; imò ab ipsis inferis petantur opes. Non absimili ratione Thebis primaria Bæotia vrbe, Fortuna statuatam positam legimus apud eundem auctorem, Plutum puerum gestantis, innuere volente artifice, fortunam matrem esse aut alumnam diuitiarũ. Quòd ad pietatem attinet: Pax femina pingitur nitido vultu, ad spectu pulchra, oleagina corolla redimita, laua Amalthea cornu omni fructuum genere redundans, dextra Plutum puerum tenens, claro simbolo, quòd non è bello, sed beneficio pacis crescant opes. Plutus autem puer pingitur volucer, aureus totus, oculatus, teste Philostrato in Imaginibus: nam cæci Pluti significatio, vt ominosior, ab hoc loco excludenda est.

PELE-

PELECANVM, quem à rostri magnitudine
 ῥάμφοιν nominat auctor κοίραϊδων anonymus, auē
 paludibus Aegypti peculiarē tradit, prolis sua a-
 mātissimam, quae pullorū suorum proteruiam at-
 que impietatem merita morte ulta, mox facti pœ-
 nitens, pertuso latere suo, pullos mortuos vitali san-
 guine, quo animantur, irrorat: quod ipsum præ-
 ter Isidorum commemorat D. Hieronymus, non
 eadem tamen fide; quippe qui pullis à serpentibus
 enectis id officij præstari dicant, cum ille ad in-
 iuriam parenti illatam hoc referat. Nihil vi-
 rum ingenuè litteratum magis addecet; quàm
 citra omnem dissimulationem nihil occultum
 premere, quod vsui & commodo esse queat; ita
 se suas que operas commodare, ut appareat effu-
 sum benignitatis sinum nulli, nisi prorsus à Gra-
 tiarum limine peregrinus ille sit, claudere velle.
 Callimachus Hecalen οἰδοξείας ἀκλήϊστον σῶν &
 habuisse testatur: Cimonis Atheniensis ades La-
 ciadis suis patuere: Musarum fores semper aper-
 ta etiam prouerbio teste innotuerunt. Vir et litte-
 ris & humanitatis artibus imbutus, ut illic; ita
 hic quod emuletur gnauiter, inuenit: ut ne dum
 benignitate priuatim cōmodus sit; sed & officiis
 publicè

publicè; ut Reipub. literaria, ut patria, ut amicis, ut viris bonis profuit. Is itaque penetrabilia rimatur sua, nihil abscondit, ingenij dotes, quæ varias ad res à munificentissimo. honorum largitore Deo unicuique tributa sunt, non modo non suppressit, sed claram in lucem profert, totum se denique effundit. Talem te, Hoppere Iureconsultorum coryphæe, præstas communi patriæ, talem amici agnoscunt, talem te Respub. literaria sensit: & nisi concatenatorum laborum, otium illud Musis sacrum interpellantium, circulus, Principum curis inuoluisset, locupletius sentiret, immortalibus sæcundissimi ingenij fructibus fruitura. Pictura ratio notior est, quam ut in ea operam collocem explicanda.

Emblema VIII.

Carmen est Choriambicum Callimachium, constans tetrametro & amphibrachy siue bacchio, quale est illud:

Armipotens Mars genitor Romulida, te, venias, precamur.

PASTINACA is piscis est, quæ Græci τρυγία, interpretes plerique omnes Turturæ perperam appel-

appellant: *Hollandis nostratibus, ab aculeata iaculi in modū cauda, Pylstaert nominatur. huius radius (aculeum ita vocat Plinius) tam letalem presentaneique veneni vim habet, ut arboris quantumvis ramosa, ac vegeta, & amoenissimo frondium virore florentis caudici infixus, mox folia desluere faciat: quo amisso honore, truncus quoque celerrimè exarescit, neque multò post siderata, atque è solis immenso ardore, solique squallore exsiccata arbor sit similis. Plinius lib. 9. cap. 48. & lib. 32. cap. 2. huiusce rei fidem facit, nullum vsquam execrabilius venenum esse asserens, quam sit radius in cauda pastinaca eminens, qui radici infixus arbores necet. hoc telo patrem Vlysem interemit Telegonus, accepto à Circe matre exitij indicio. quam rem graphicè describit Oppianus in Halieuticis, in hanc fermè sententiam utcunque versibus à me expressam.*

*Nil Trygonis diro radio exitialius vsquam est:
Martia non tela, aut nigri que lacte veneni
Spicula Achemenidum tinxit gens aspera bello.
Vbere stet quamvis foetu, & frondentibus arbos
Luxuriet ramis, vernòque virescat honore;
Vulnere si tristi radicem punxeris imam,*

Mox

*Mox labat omnis honos, coma defluit, ipsa de-
corem*

Exiit hinc viridem crudeli saucia tabe.

*Non minus praesens virus habet exitialis ac pe-
stifera delatoris lingua; quae florentes dignitati-
bus euertere, fortunis que omnibus exutos, ad in-
citas redigere potest. Pingatur itaque pirus flo-
rens, eius que trunco affixa adhareat pastinaca:
sed ita ut radius ille, de quo diximus, caudici
impressus clarè videri queat.*

Emblema IX.

Carmen est Heroicum Archilochio tetrametro cata-
lectico comitatum.

PLVTARCHVS in libro, quem de silenti-
bus Pythia oraculis scripsit, commemorat Corin-
thi in Oeco (quod adificium à Cypsello tyranno
consecratum fuerat) inter templi anathemata ex-
stitisse Palmam aeneam, cuius ad radices inscul-
pta visebantur ranae & natrices, hydros vocant.
Emblemate isto, tametsi ad diuersum sensum ibi
torqueatur à Diogeniano, innui existimo, à viti-
litigatoribus (libenter enim Catoniana voce cum
Plinio vtor) obstreperis ac maledicis inuidorum

F linguis

linguis, exitiali veneno armatis, impeti illorum
 vitas, qui non obliqua, sed recta ratione ad digni-
 tates rerum que fastigia emergūt, dissimiles Ruf-
 fini, Eutropy, eius que farine aliorum, prauis ar-
 tibus diuitias & honores aucupantium: quorum
 conatus omnes eò tendunt, ut euersos fortunis om-
 nibus exuant probos & innocentes homines, cum
 isti innocentia sua frēti, calumniatorum latria
 & inuidorum molimina sublimes facile des-
 puant. Palma ardua, primā que nobilitatis ar-
 bor est, onerum que grauium victrix, frondibus
 nunquam vidua; que opibus honoribus que pol-
 lentes aptissimē exprimit: cuius ad radices posita
 visuntur rane (quarum rauca illa & odiosa co-
 axatio nulli ignota, calumniatorum significatio-
 nem haud dubiam habet.) & hydri, nullis ser-
 pentium veneno inferiores, si Plinio credimus: per
 quos virulentius inuidorum alienam famam in-
 cessentium sibilus denotatur.

Loga-

Logædicum Archilochium, Ithyphallicum Marius
 Plotius nominat, cuiusmodi est illud Flacci.
 Soluitur acris hyems grata vice veris & fauoni,
 Trahunt que siccas machine carinas.

PINGATUR Leo otiosè recubans in gra-
 mine non procul ab armento pascente, raptæ præ-
 dæ mordicus inherens: ita enim solet ex omni nu-
 mero, quam tumuis ingenti fame stimuletur, unum
 pecus diripere comedendum: adstet illi Canis li-
 mis feram suspectans, & prædam ingratis (quod
 dicitur) oculis frustra deuorans. Symbolum opti-
 mè quadrat in haredipetas, qui alienis funeribus
 inhiant, & per mortes incerta spe bona aliena ca-
 ptant, sæpius delusi, ut iuuenis ille apud Lucianum
 in dialogis, quem mors inopina ante senem,
 cuius funeri propter summas opes imminebat,
 rapuerat. Competit & in quosuis qui ambitu
 tenentur, & sacerdotia aut honores, luis possessos
 venantur.

MEMORIAE proditum est à Diodoro Siculo Bibliotheca decimosextimo, & à Q. Curtio, Tyrios eximia religione coluisse Apollinem: cuius numen sibi tutelare ut propitiarent, sibi que modis omnibus conciliarent, tēpore obsidionis, quam grauem & funestam ab Alexandro Magno experti sunt, simulachrum eius Dei aurea catena basi columna, cui insistebat alligasse, ut ille scribit; aut ut alter, ara Herculis vinculum illud inferuisse, velut illo Deo Apollinem retenturos. Similiter Pausanias in Laconicis refert peruetustum Sparta exstare simulachrum Martis compedibus irretiti, quo vinculo proprium sibi ac Reipubl. perpetuum bellatorem illum Deum, nec unquam suae urbis desertorem futurum, velut in peculio obligatum voluerunt. Neque aliorum Victoriam deam, cui pennas dedit, volucrem que finxit antiquitas, ἀπ' ἑσπερίων, inuolucrē, alis que orbam & fano & statua decorarunt Athenienses, augurantes perennem ipsis fore Deae presentiam, negatis illi alis quibus auolaret. Gētilitatis delirae somnium istud fuit, nimis quā superstitiosum, existimantis quali quali honoris obsequiique lenocinio, Deum in vota nostra, eaque perfunctoria & inuti-

*inutilia pellici, ad modū pueritia, quæ crepundiis
 deliniri capique solet; atque ita in ordinem cogi
 posse. Quare stultū est, ne dicam impium ac pro-
 fanum, putare diuinum numen toti mortalitati
 iuuanda comparatum, tam pusillum esse & otio-
 sum, ut palpationibus tantum non nostris ac ve-
 luti poppysimis titillationibus que cedat & expu-
 gnetur. Pingantur tres isti dij seorsum in templis
 concameratis, Apollo catena aurea columna alligatus:
 cetera peculiaria indicia Fulgentius & Cornutus ista tradunt,
 nempe ut pingatur iuuenis, imberbis, capillo promisso
 aureo que, laureo sero redimitus, cum arcu & sagittis in
 dextra, citharam tenens laua, cum Cornu aue illi sacra
 adstante. Mars sit compedibus vincetus, alioqui
 loricatedus, galeatus, pugione accinctus, flagellum
 manu tenens, ut Albericus philosophus scribit,
 altera chypeum, nudo pectore, ut Isidoro placet,
 cum lupo animali ipsi sacro, aut gallo secundum
 alios. Victoria, quam apteron, id est, inuolucrum
 dixerunt Athenienses, pingatur sine alis, virago
 ut solet dextra manu punicum malum tenens, le-
 ua cassidem: nam hac specie colebatur Athenis,
 ut Heliodori testimonio cōfirmat Harpocraton:*

posteri deinde sculptores alas illi iunxerunt, nimirum Bubali pater Anthermus, aut, uti Aristophanis scholiastes vult, Aglaophon Thasius pictor; quam alis aureis ornat Comicus Aristophanes illo versiculo:

Ἀΰλιγα πέταλαί νίκης πλερόγον χρυσοῖν.

Mox aureis pennis volat Victoria. Exstitit & Roma simulacrum Victoria alis viduum, quae calitus tacta defluerat; in quod Pompey titulo epigramma legitur, in hanc sententiam:

Roma caput rerum, nunquam tua gloria obibit:
Nam victrix Dea te haud deseret inuolucris.

Emblema XII.

Carmen est hexametrum, cui associatur Alcmanium constans trimetro brachycatalectico, ut est illud: Spernis decore virginis toros.

SPARTÆ in templo Veneris Armata contignationem fuisse exstructam, quae Veneris cognomento Morphûs, à forma (ut apparet) dicta, numini fuerat sacrata, memorat in Laconicis Pausanias: simulacrum erat ex cedro factum, sedentis habitu, compedibus vinceta, caput obnubente flammeo, siue calyptra: addit Tyndareum Dioscuro-

scuroꝝ patrem pedicas illas adiungi curauisse, fidei symbolo, quam maritis deberent uxores arctissimam: tametsi illius infelicitas in filiabus prostituta pudicitia macula famosis, à Stesichoro Lyrico prodita, satis que decantata est. Porrò compe des indissolubilis vinculi coniugalis & arctissimi amoris significationem habent. Flammeum verò (quod luteum est capitis velamentum) & pudoris argumento capiti imponitur, & fausti ominis ergò, ceu connubij indissolubilis. Illud de pudore declarat Claudianus in raptu Proserpina, ibi: Flammea sollicitum praeuelatura pudorem. & Lucanius Pharsalidos lib. 2.

*Non timidum nuptæ leuiter tectura pudorem
 Lutea demissos velarunt flammea vultus.
 Postremum confirmat flammei vsus assiduus
 flaminis uxori, cui diuortium facere nulla ratione
 leges permittebant. Sedens autem meritò pingitur,
 vagæ Veneris odium insinuans. Pingatur Venus
 subsellio insidens, pedicis constricta, vultu
 flammeo oblecto, nuda, dextra Cupidinem videntem
 cõplexa, sinistra tria mala aurea ferens: adstent
 illi gemine columbæ, aues illi sacrae, Cornuto teste,
 cum propter puritatem, tum propter illices*

blanditias, quarum indicium facit frequens harum animi suauitatio. Nihil autem magis decere honestam matronam, quam velatam conspici, vult D. Clemens Alexandrinus, exemplo Creiſæ uxoris Aeneæ, quæ ardente iam patria non dum abiecerat curam velaminis.

Emblema XIII.

Carmen est Sapphicum præpositum Glyconio, quale illud Boëtij:

*Cum polo Phæbus roſes quadrigis
Lucem ſpargere cœperit.*

SYNESIUS libro de Regno administrando ad Arcadium, vel, uti Nicephorus vult, ad Theodosium iuniorē scripto, negans in viribus solis positam esse felicitatem principis, eam prædicat esse absolutam omnibus numeris vitam, quæ potentiam prudentiæ consociat: quæ res coniunctæ robur inexpugnabile cõciliant; disiunctæ verò inuolidum & inutile: quãdo videlicet aut robur prudentia sit destitutum, aut prudentia viribus defecta. Quapropter, inquit, sapientes Aegyptios in hoc sum admiratus frequenter, qui geminũ Mercurij simulachrum simul constituunt; alterum iuuenta florentis, alterum maturo senio venerandi: volentes

volentes innuere, eum, qui rectè Rempub. aut regnum sit administraturus, coniunctam cum prudentia fortitudinem habere debere, quasi alterutrum inutile sit absque alterius ope. Neque alia de causa Sphinx apud illos pro templorū foribus posita visitur, & quæ sequuntur infra XLII emblemate recitata. Huc spectat Hor. illud: l. 3. Ode 4. Vis consilij expers mole ruit sua.

Vim temperatam Dij quoque prouehunt

In maius: iidem odere vires

Omne nefas animo mouentes.

Eandem sententiã comprobat Isocrates ad Demonicum scribens. Robur cum prudentia coniunctum prodest, qua sine, plus habenti incommodat. Quod ipsum & Milonis Crotoniatæ exitus abunde docuit.

Emblema XIII I.

Hexametrum versum sequitur Aristophanium metrum tetrametro brachycatalectico absolutum: seu tetrametrum Colurum: ita namque à Mario Plotio, cuius libellum de metris aliquando inuulgabinus, nominatur, quale est illud:

Marcent lucernæ, sol propinquat, non tamen vocas.

PYRAMIDES, quas otiosam ac stultam regum Aegyptiorum pecunia ostentationem nomi-

*nat Plinius, vastæ fuerunt & insana substructio-
 num moles, aliquot soli iugera cõplexa, partibus
 fermè quatuor angulorũ lateribus ab imo in acu-
 men desinentes, sic dicta, quòd in ignis speciem, in
 conum extenuentur; quarum fastigiata excelsitas
 paulatim gracilescēs, umbras quoque consumit,
 ut, præter Solinum, Ammianus scribit lib. 22.
 Fuisse eas regum Aegypti monumenta, & inter
 septē orbis miracula habitas tradit geographus
 Strabo. Quia verò inconcussa vel maximè, stabi-
 lissimãq. inter omnes figuras figura quadrangula,
 Galenò teste, habetur, hinc est quod monarcharũ
 aut regũ fortunas huic cõparari appositè credam:
 aut etiã constantis animi virum, qualè describit
 Q. Catulum Cicero, quem neque periculi tempe-
 stas, neque honoris aura potuit vnquam de suo
 cursu, aut spe, aut metu dimouere. Priori rationi
 hedera aptè conuenit, utpote sese ipsa sustinere
 prorsum que serpere impotens, ni pedamenti ad-
 miniculo utatur, ac flagellis suam munit imbe-
 cillitatem. talis est plebis ac minoris conditionis
 hominum status, quibus principũ opes fulcimenio
 sunt & ornamento. Neque posteriori rationi ab-
 sonus est vinax & perennis huius plantæ viror:
 quip-*

quippe cū magnanimi & fortis viri, qui humana omnia premit, et ad omnes casus infractum gerit animum, laus cum aternitate certet, perpetuò victura. Diuersa planè hinc ratio est hederæ arborem scandentis, ut quæ solet succū vires' que illius omnes in se rapere ac demum enecare: quod in eos quadrat qui alienas opes sub titulo & pretextu patrociniy in se corruant, atque emungunt. Aliter etiã Marcellinus li. 15. hederæ cōparationem ad opulentos transtulit, apud Imperatorem delatos, qui præsidia potiorum pulsabant, iisdemque tanquam hederæ excelsis arboribus adherentes, absolutionem precibus mercabātur. Sunt qui emblematis huius significationem calumniati, ad creandam principi cuidam viro, qui hoc simbolo vititur, inuidiam, eius sensum aliò detorserunt, velut qui circumfessum tenuerit Galliarum Regem et hederæ instar circumplicatum, ne quis ad eum pateret aditus sine ipsius assensu. Sed istud quid aliud est, quam genuinum emblematis sensum corrumpere, atque peruertere, & animam illi adimere.

Heroi-

Heroicum cum Iambico trimetro.

VPVPA auis est cristata, plumis in capite
 instar cristæ plicatilis subrectis, quam Galli, vn
 hupe, appellant. Hanc scribit Orus ubi senserit
 ex vuarum, quas appetit summopere, esu nimio
 noxã se iucurrisse, decerpta adianto herba, quam
 officinæ capillum Veneris nuncupât, mederi sibi,
 ramulum que eius herba ore circumferentem, ob-
 ambulare. Quibus temulentia valetudinem con-
 cussit atque labefactauit, ij abstinentiæ ramulo se
 lustrent. Qui affectibus violentis tyrannis, aut
 (ut voluit Plato) loris restibus ue nos ultro ci-
 tróque in diuersos motus trahentibus, obnoxij
 sunt, ij à diuinis placitis & verbo diuino reme-
 dium petant, & mentem, que passionibus illis ani-
 mi turbidis tanquam regina quepiam imperare
 debet, obmuniunt: que victoria primaria est &
 potissima, seipsum vincere. Qui peccata sua rite
 expiari cupiunt, lustrent se lachrymarum adper-
 gine & immerfabili pœnitudinis ramulo.

Metrum

Metrum hexametrum, cui subiungitur dactylicum
Stesichorium, à Stesichoro, cui familiare fuit, no-
men sortitum, constans pentimetro acatalectico,
quale est illud à Mario Honorato recensitum: .

Marsya cede Deo, tua carmina stebis.

PINGATUR puerorum grex geminus, quo-
rum altera pars bullas sue pompholygas è con-
chylio (in quo smegma, quem saponem dicimus,
cum momento aqua commistum sit) in aëra dif-
flet: altera easdem iridis in modum discoloris &
purpurascens sectetur atque comprehendere stu-
deat, sub quorū pedibus non malè subscribi possit
diuerbium illud *Italis in ore frequens, ET TV-
TO ABBRACCIO, ET NVLLA STRIN-
GO.* Nemo nescit bulla nihil esse vanius aut ina-
nius, cōparata illi iam olim caduca mortalitatis
umbra. Itaq. quadrabit aptissimè in eos qui diuer-
sis artibus scientiis ue animum adiiciunt simul,
varia in studia distracti: aut qui pluribus mu-
nitiis honoribus que simul inhiant: aut quacunque
tandem in re insatiabili animo nusquam satisfac-
ientes huc illuc nutant. hi namque parum profi-
ciunt, suaque spe elusi sæpenumero discedunt.

HIP-

HIPPOPOTAMI impietatem immanem esse, monumentis litterarum proditum est à veteribus; adèò ut ne patri quidem, per quem vita vsuram accepit, parcat: qua de re etiam alibi scripti. At ciconiam serpentium certissimum esse exitium nemo insitias inuit, qui eam longis colubris inuisam dici Virgilio didicerit: qua de causa necesse ciconiã capitalis noxia fuit apud Thesalos, quòd eorum regio prouentu serpentium abundaret, si Plinio credimus. Sceptrum verò gestamen Regum, qui priscis seculis iudices erant causarum; ac proinde etiam iustitiæ dicatum fuit. Quo symbolo indicatur impietatem (qua vitiorum omnium fundamentum est, & qua flagitia ac scelera omnia continentur) coercendam esse & vindice gladio castigandam, atque è medio tollendam, non secùs quam à ciconiis solet serpentium genus. Res per se clara est. Equo fluuiatili in dorso erigatur sceptrum, cui ciconia insistat.

Metrum

Metrum est Archilochium acatalecticum, comitatum Iambico Hipponactio, cuiusmodi est illud Flacci:

Non ebur, neque aureum

Mea renidet in domo lacunar.

MUSTELAM (inquit Plutarchus libro de *Iside & Osiri*) plerique arbitrantur & affirmant per aurem initum pati, atque concipere, sed ore partum edere, natalium sermonis quadam similitudine. Anaxagoras, alij que nonnulli phisici prodiderunt. Mustelam pariter & Ibin ore parere; teste Aristotele libro de generatione animalium tertio, cap. 6. quorum sententiã illic conuellit. Aristes ut istud ipsum confirmat, ita paululum detorquet symboli explicationem. sic enim sonant eius verba. Mustela auribus cõcipit, quod ore parturit: itaque eius esu interdicitum est. Leuit. 11. Iudeis; ut hoc symbolo insinuaretur, perniciosissimũ esse homini morem, quod, quæ auribus acceperit, eadem verbis exaggerans maioribus malis inuoluat. Hugo Card. in superiorem Leuitici locum euariat nonnihil à predictã opinione; siquidem mustelam marem ore generare, feminam aure concipere annotat: quam fideliter, ipse uiderit. Orus etiam mustelũ piscem huic cognominem

minem ore parere scribit: similiter & Ζεξες. Huc allusum videtur à Lycophrone in Alexandra tenebrosissimo poëmate, cum Medusam Gorgonem appellat δεσβοταυδα γαλιν, id est, Mustelam iuguliparam, velut collopuerperam, propter fabulam, qua fingit Chrysaorem & Pegasus è ceruice eius exstitisse, truncato illius capite. Ad symbolum faciunt Epicteti verba admonentis à natura mortalibus unicam datam esse linguam, aures geminas; ut loquendis audita duplo sint plura. Demonaëctis apud Lucianum documentum est auribus sapius quàm lingua utendum. Epaminondas à Pindaro laudatur hoc nomine, quod haud facile alter inueniretur, qui plura scires ac pauciora loqueretur. Picturæ ratio per se euidentis est.

Emblema XIX.

Alcmanium est dactylicum tetrametrum hypercatalecticum, simile secundo Boetij carmini, cuius initium:

Heu quàm precipiti mersa profundo.

CROCODILVS, cui à croci metu nomen est, exitiale malum, quadrupes utroque elemento infestum & terra & flumine, linguæ expers, dentibus

*dentibus serratis, eorumque ordine peccinatim
 se stipante, maxilla inferiore immobili, unguibus
 immanibus, cute adeo inuicta, ut ictus tormento
 quouis adactos eludat atque reperiuiat tergo,
 metatur locum nido prædiuinatione quadam &
 naturali prouidentia eum deligens, ad quem sum-
 mus Nili auctus eo anno sit accessurus: neque ali-
 bi incubat oua, qua candida sunt anserinis simi-
 lia. Hæc de Crocodilo ex Plinio lib. 8. ca. 25. So-
 lino cap. 45. Marcellino lib. 22. & Herodoti Eu-
 terpe. Addit Plutarchus libro de Iside, Aegy-
 ptios certum coniuicere Nili incrementi termi-
 num ibi fore, ubi oua excluserit femina: nam
 cum in humido fouere nequeant Crocodili, & pro-
 cul à fluminis alueo parere metuant, ita exactè
 præsentiuunt nature tacito instinctu quod futurum
 est, ut accessu fluiui in pariendo, incubandoque
 (quod alternis obseruant mas & femina) utan-
 tur, atque ita oua arida & inhumecta conseruent.
 Monemur prudenter rerum satagere, longèque
 antè consultare atque videre, quàm quid statua-
 mus aut agamus.*

G Carmen

Carmen est Phalecium à Phaleco inuentore sic nuncupatum, quod & hendecasyllabum à syllabarum numero, quale illud Martial.

Vitam que faciunt beatiorē.

CICADA insectum est, quod rorem lambendo viuit, nec alterius alimonie indigum, cantu se oblectat. Pingi possunt plures cicadae, quae flosculos (qui ad ornatum varij pingantur) dehiscētes & explicitos, rore madidos, aduolent ac depascant, à ceteris, qui etiamnum intra calyces suos siue alabastros abditi latent, abstineant.

Qui sua sorte, licet exigua, contenti sunt, bonis presentibus fruuntur: liberali interim spe ducti, fore, ut aut industria aliquid adiciat, aut principum liberalitate accedat, aut hereditas portum ostendat, quod omne lucro deputant, & veluti probè sibi fœneratum prætereunt. Non dissonum hinc est Italicum hendecasyllabum.

Di questo mi contento & meglio spero.

INSI-

INSIGNIVM vsus peruetustus est, quando Anubin & Macedona, Osiridis filios armorum insionibus vsos fuisse iam tum memoria prodidit Diodorus, canis exuuio alterum, lupi rostro alterum, tanquã animalibus ab ipsorum natura non alienis. sic Tydeus apud Aeschylum in clypeo depictum præfert calum stellatum, cum luna medium umbonem occupante: Hippomedon Typhonem fumos ore efflantẽ: Parthenopæus Sphingem: Perseus Gorgonis colubriferum capit, Veneris genetricis Iulius, alij Pegasus, Minotaurus, Harpyias, Leones, Vrsos, Aquilas, Angues, Fuscinas, alius aliud. At gentis tuã istud insigne aut symbolum, Sambuce doctissime, non otiosum ac iners aut ingloriũ existimo, in quo vsuntur binæ grues (non sine caussa Palamedis, vnius inter omnes Græcos sollertissimi artium insignium inuentoris, aues nuncupate) hinc pedibus saxum, firmitatis argumento, illinc cor, fontem & retinaculum omnium honestarum actionum, concorditer complexa, rostris que annulum aureum, cen debitam sibi mercedem appetentes. Multiplex hic cognitio animum simul præstringit: nam uti Grues altiuola sunt, nubila volatu tranantes; ita doctissimi

mus quisque non humo assidet, sed mente caelestes
etiam sedes adit, imò penetrat; neque id solum,
verum etiam gloria aeternitatis affectatrice, sidera
pulsat, & nubibus caput inserit. Eadem etiam
vigiles, quod noctu lapidem pede sustinent, ut op-
pressas somno, laxatis nervis, strepitus cadentis
lapidis expergefaciat, diligentiae summæ indicium
faciunt. Quam istarum auium sollertiam in exem-
plum rapuisse mihi videtur Alexander Macedo,
non abs re Magni nomen adeptus, qui globum
argenteum brachio capiti subdito tantisper con-
tinebat (quoties lucubrandum illi erat) dum re-
misso nervorum tenore delapsus, tinnitu peluis
subiectæ, somnum illi abruptisset. Annulus verò
(quem Promethei inuentum perperam, ut quo
ipse Caucasò alligatus fuerit, alij Lacedæmonijs
falsò attribunnt, quod ferreus illis in usu fuisse
legatur) in se recurrens & ἀπείρων, immortalita-
tis nunquam ullo sæculorum spatio finienda index
esse meo quidem iudicio videtur. Quòd si hario-
lari in re mihi obscura licebit, crediderim duorum
coniunctissimorum fratrum operam præclaram
Principi aliquando suo nauatam, maxima con-
stantia pari que còcordia, ista genti tua peperisse
insignia,

insignia, laudabiliore ratione, quàm cicatricum
insignia Salustianus ille commendavit, ut, quibus
gloria infinitas, annuli opes, adamantis argumen-
to à Principis liberalitate honestamentum ac de-
cus accesserint. Effigiationem quid attineat præ-
scribere, cùm per se ipsa è superioribus abunde
elucescat.

Emblema XXI.

Carmen est Heroicum cum dactylico Alemanio te-
trametro acatalectico, cuiusmodi est illud Boëtij:
Tunc me discussa liquerunt nocte tenebre
Luminibus' que prior redijt vigor.

ORVS Apollo qui Hieroglyphica scripsit,
refert Leonem, ubi febricitavit (familiaris autem
huic fera morbus febris est, præsertim quartana,
si Philetii, qui de animantibus græcè scripsit car-
mine, credendum est) simia solere vesci, saluber-
rimæ esca loco. Non repugnat Plinius, nisi quod
morbi vim eleuans, ægritudinem fastidij tantùm
sentire dicit, in qua medetur sibi, gustato simia-
rum sanguine, qua lasciuia immodica in rabiem
eum agunt. Confirmat idem & Philostratus lib.
de vita Apollony tertio: Leones medicina gratia
simius insidiari scribens. Quin & Aelianus em-

nigena historia lib. I. cap. 9. agrotati leoni cetera remedia inutilia scribit, præter simiam, cuius esu pristinam valetudinem recuperet. Idem in libris de animalibus lib. 5. cap. 39. medela rationem & morbi discrimē distinctius his ferè verbis aperit, Leo, inquit, supra modum ingurgitato cibo, remedium querit, aut à quiete abstinentiâque aut simiam nactus deuorat: quo cibo alui proluuium excitatur, molestâque sabburra exoneratur. Simiis, aptissime comparari possunt impostores, assentatores, & parasiti, qui ad gratiam loquuntur, & principum auribus insidias faciunt: siquidem $\delta\mu\omega\mu\delta\mu\kappa\omega\varsigma$ velut populares Simias vocat Aristophanes eos qui plebi assentantur & obsecundant, quando & $\mu\delta\mu\iota\lambda\epsilon\omega$, quod Simiari notat, pro fallere, græca lingua usurpat: est enim animal istud ad imitandum omnia dextrum, & habile. Tales autem pestes si quis aula exturbaret princeps, nã ille verè Augiæ stabulum repurgaret, & cum Hercule ac Constantino monstrorum domitor dici posset: hoc enim Aurelius Victor Constantino tribuit, qui aulicas illas perniciosas, tineas sordes que palatii appellare solebat, ut Anaxilaus opum vermes: quibus confectis & expul-

*expulsis, ad incolumitatem rerum & sanitatem
cuncta redire posse, non iniqua spes est.*

Emblema XXIII.

Cyrillium metrum est, constans pentimetro hyperca-
talectico, quale hoc:

Pulchra puella comas ambit sibi palmitibus.

PALMA *Aegyptia, Theophrasto à fructu
Balanus dicta, arbor est magna, non recta, sed con-
torta, folio myrto simili: Dioscoridi (à quo pictura
peti potest, expresso eius uno ramo) πῶμα, à succi
copia qui in poculi vicem conuertitur, & ab ar-
cenda siti adipfos quoque vocata. Hec priusquā
maturuerit decerpta, sitim sedat: sin matura su-
matur, sensum intercipit, gressum praepedit, lin-
guā retardat, & obsessis metis ac corporis officiis,
ebrietatis vitium imitatur, ut Solinus memorat,
cap. 45. memorabilem. Admonet hoc symbolum
curiosam & profundam diuinarum rerum inue-
stigationem, eamque maturis iam fructibus fa-
ctam, hoc est, ab iis qui mysteriorum omnium co-
gnitionem absolutam se adeptos putant, periculo-
sam esse: nam quo alii ista laborant arcana de
Deo eiusque vniformi Trinitate perferutari, hoc*

maioribus altioribus que tenebris inuoluuntur,
 & in diuinitatis abyssum ineluctabilem corruunt.
 Simonides sapientia nomine percelebris olim, ro-
 gatus ab Hierone Syracusarum rege, Deum ut
 sibi definiret, poposcit sibi diem unum: postridie
 rogatus ut fidem exsolueret, bidui spatium petiit:
 cumque sapiens dierum numerum ingeminaret,
 atque Hieron admirabundus eius facti rationem
 requireret, respondit sibi tanto intricatiorem ob-
 scurioremque videri rem, quanto diutius consi-
 deraret. Quod spectasse Aegyptios sacerdotes pu-
 to, qui sonum tantum vocalium litterarum incon-
 ditum accinebant, indicantes se nulla ratione de
 Deo certi quid & explorati posse exprimere. In
 hanc sententiam detorsit istud symbolum Hugo
 Eterianus, non postrema eruditionis Theologus,
 cum de Spiritu sancto aduersus Gracos disser-
 turus sic initio operis loquitur. Dum suprema phi-
 losophia principium delubar aggredior, aquatica
 mihi videor testudini esse similis, qua fretum tra-
 nare cupiat: stuporc cogitatus obsidetur; mens ta-
 bescit; lingua tanquam Aegyptiam palmam, que
 apud Gracos Adipso (male enim adiperos ibi
 legitur) vocatur, gustauerit, retardatur. Apposite
 me

me hercule simbolo usum vides, in explicanda
 prouincia, quam arduam aggrediebatur, difficul-
 tate: nam diuina natura ne angelicis quidē, nedū
 humanis linguis enarrabilis est, aut comprehēsi-
 lis, ut D. Martialis Lemouicensis Episc. scribit
 in epist. ad Burdeg. quod ipsum & Plato non ta-
 cuit, Deum indictū & innominatū vocans, quem
 inuenisse haud sit facile; intellectu comprehendere,
 impossibile: aut, ut Hermes Trismegist⁹ inquit,
 'Deum mente complecti res est ardua, sed sermo-
 ne enunciare, impossibile. Huc spectat Iambus an-
 tiquissimus quem ex ore Socratis fluxisse, lib. de
 recta Confess. memorat Iustinus martyr.

Οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισι τῶν θεῶν σαρξ, id est,
 Rerum diuinarum nihil mortalibus exploratum
 est: quo inuuitur, qualia sint diuina, non esse in-
 quirendum scrupulosius. Præstat itaque immatu-
 ras palmulas decerpere in sacra philosophia, qua
 sitim arcent: quippe cum videamus sophos istos
 qui maturis frui se solos arbitrantur, amentibus
 faucibus, lingua impedita, ingenio hebescente ac
 caliginosō, gressū que malē nutabundo, in ea sur-
 sum ac deorsum iactari volutarique: & sapien-
 tem Athanasij admonitionē sequamur, docentis,

lib. 3. *aduers. Arrianos. curiosa & accurata persuasione potiore esse fidem simplicē. Potest symbolū referri & ad captiosas spinosas que disciplinas, qua cum fructu delibari possunt primoribus (quod dicitur) labiis; ita nāque sitim restringere valent: in quibus tanquam ad Sirenaeos scopulos desiderare atque consensescere, id demum insanum est studium: nam ubi eò res venerit, stupidi, cæci, dulci que veneno ebrij, argutiarum fuligine audientium oculos præstringere gaudent. sed euanda, sanctissima que disciplina nomen ementiuntur interim, ut luculente differit Herodes Atticus apud Gellium, lib. 1. Neque malè vita aulica, huic Adipso arbori comparari possit, quam aliquantis per sequi & degustasse ante maturitatem fuerit non inutile, sed cuius illice succo, ubi maturuerit, plenis faucibus imbui, in eaque non immorari tantum, sed & immori, omnem nostri agnitionem obliterat, mentem sanam exulcerat, fastu inflat, & Pallante (quem libertos suos nunquam alloquio dignatum scribit Tacitus lib. 13.) insolentiores reddit: nam ex infinitis vix unum illic Eutherium inuenias, quem in Constantij Imperatoris comitatu solum integrū, fidei continentia e q. culto-*

cultorem, existisse, Marcellinus commemorat, lib. 16. A superiore, quam primo loco dixi, ratione non abludit fortasse, quod refert Clemens Alexandrinus in Aegyptiorum sacrorum ceremoniis post Cantorem qui principem locum obtinet, sequi Horoscopum flaminem, qui altera manu Horologium, altera Palmam symbola gerebat.

Emblema XXIIII.

Carmen est hexametrum cum trimetro scarioue Iambico.

PRÓDITVM est à Plutarcho libro de Iside, Phidiam clarissimi nominis statuarium, finxisse Palladis simulacrum, pedibus prementis Draconem; & alterum Veneris apud Eleos, pede calcantis testudinem: argumento in illa custodia sui, quæ virginem deceat; in hac silentij curæ que rei domesticæ, quæ matronam deceant. Draco autem apposita Palladis (quæ perpetuæ virginitatis honore insigniuerunt poeta) pedibus substernitur; ut sedulam pudicitia, cui mille tenduntur insidie, curæ virgini incumbere significetur; siquidem

acerri-

acerrima oculorum acie prestare Draco perhibetur: quo nomine thesauris omnibus custodiendis (inter quos aureo velleri, hortis' que Hesperidum) eius operam assignauit antiquitas. Pingitur autem Minerva virginis specie, oculis acribus & glaucis, hastam dextra, clypeum laua tenens: cuius umbo Gorgonis anguicomae caput praefert, veste ad talos vsque demissa, galea caput muniente, subiecto pedibus Dracone, cuius caput hastam attingat; ita enim ferè à Pausania in Atticis, & à Cornuto depingitur. Venus nuda pingatur, ferto myrteo redimit a intercurrentibus rosis, Casto, hoc est, baltheo vario & pulcherrimo infra pectus ambiente, dextra tenens tria mala aurea, laua columbam, pedibus testudinem calcans. Symbolicè nuditate simplicitatem & apertum pectus uxoris demonstrari existimo: per columbam puritatem & blanditias: per aurea mala, casti amoris illicium: per castum, coniunctionem deuinctionem' que animorum: per testudinem, & silètiū et anxiam rei familiaris curam, quippe cum sommo silentio ingrediatur testudo, domum' que suam semper secum circumfert, unde domiportam dixi, ex Cicerone libro de diuinatione

tione

tionē secundo, vbi veteris poëta versam commemorat, enigmaticè et studium circumscribens, Terrigenam, herbigradam, domiportam, sanguine cassam.

Emblema xxv.

Hæc germana est & viua Medici Icon: quæ quia propter concisam breuitatem obscurior est & intricatior, libuit eam per dialogismum reddere prolixius pluribus versibus, ut explicatiùs singula paterent.

Qui Deus es? Phæbo satus atque Coronide. habes cur

Sceptrum? agris ut rex impero. quid resides?

Sit sedato animo medicus. quid verticè inumbrat

Laurea? perpes enim viuut ab arte decus.

Nodoso baculo quid nitere? difficilem artem

Id notat. hinc cur stat Gallus, & inde Draco?

Cura vigil medicum decet ac custodia. quid vult

Sub pedibus Canis? hoc symbolon est fidei.

Quid ue tegit mentum propexa incanâq. barba?

Longa at as firmat iudicium atque fidem.

Aesculapi? Apollinis ex nympba Coronide filius, in decorum numerum olim receptus fuit, quoniam

rudem

rudem adhuc & vulgarem medicina scientiam paullo subtilius excoluisset, ut Cornelius Cels. ait: quãquam Trismegistus, interprete Apuleio, medicina repertorem falso nominat. Huius simulacrum variis modis effigiauit antiquitas: nam apud Sicyonios imberbem stetisse, altera manu sceptrum, altera pineam nucem obtinentem, memorat in Corinthiacis Pausanias. in eadem historia refert à Thrasymede Pario exsculptum fuisse Aesculapium in solio sedentem, baculum tenentem manu, altera caput Draconis mulcentem, cum accubante cane. Consentit in multis & Festus Pompeius, lauream insuper illi attribuens. Ego collectis symbolis omnibus, & quasi in unam (quod dicitur) myconum coniectis, talem fermè medici sine Aesculapij Iconem conflaui. Virum grauem pinxero, barbaturum, throno infidentem, laureatum, sceptrum gerentem altera manu, nodosum baculum altera, astantes illi hinc Draconem, hinc gallum, stratumque ad pedes canem. Nunc commentis, symboliue rationes subiiciam. Aesculapij nomen haud temerè in medicum competit, quippe cuius sit placidè curare egrotos. id quod Graecis sonat vocis etymon

ἀσκήν

ἀσκήν ἢ πῖος. Barba illi datur velut adulta & lon-
 ga multarum rerum experientia argumentum.
 Seditis imago denotat, sedato animo, neque va-
 gum esse debere: Laurea coronatum existimo,
 ob eximium et immortale ex arte salutare decus:
 quanquam Festus eò referat, quòd laurus arbor
 sit plurimorum remediorum. Sceptrum illi
 cum Pausania tribuo, ut dignitas medici eo re-
 presentetur, qui Regis in morem agris imperare
 debet: quo spectat inuocetina Galeni, libro primo
 Therapeutices: medicos sui temporis incusantis,
 quod mancipiorum ritu agris subseruirent ac ob-
 secundarēt, contra maiorum ab Aesculapio oriun-
 dorum morem, qui velut reges subditis, & velu-
 ti duces militibus, prescribebant agrotis que fie-
 ri vellent. Bacillum nodosum tribuit illi anti-
 quitas, ut difficultatem significarent artis pluri-
 mis rerum discendarum anfractibus nodis que
 difficilibus innoluta: tametsi Eusebius hoc
 interpretetur agrotorum sustentaculum: &
 Cornutus libro de natura Deorum, quod medici
 opera confirmemur, ne tam propeere in morbos
 incidamus: Draconem assistentem dant omnes.
 Cornutus tum propter diligentiam in curandis
 agris

egris in somnium, tum quòd medici industria egrorum a morbis veluti reiuuenescant, seniumque depouant, serpentium more, unde Macrobius, lib. 1. Saturnal. Aesculapij & Salutis simulacris Draco, inquit, subiungitur, quia præstant ut humana corpora, velut infirmitatis pelle deposita, in pristinum reuiescant vigorem. Præterea constat ædium sacrarum, adytorum, oraculorum & thesaurorum custodiã olim Draconibus assignatam fuisse, cum quia acutissimè cernant, tum propter inuictas vigilias, quod sensit & Fest. at Plin. lib. 29. ca. 4. Draconẽ Aesculapio sacrum voluit, propter remediorũ, quæ illi insunt, multitudinem. Gallus eidem adiungitur, quòd vigilantissimum sit animal: nam sollicitum & vigilantem medicum requirunt res egrorum. Canem illi subiicio, ut animal fidissimum. quid autem medicum magis deceat, quam indubitata fidem, integritatem que egrorum seruare? quæ res Philippum Acarnanem Alexandro commendatum habuit, licet parricidij criminis, sed immerito perstrictum. neque enim placet quod Festus ait, ideo adhiberi canem, quòd canino lacte sit enutritus. quod tamen apud Lactantium etiam legitur.

Heroi-

Heroicum præcedit Archilochium dactylicum dimetrum hypercatalecticum, cuius generis est illa Horatij oda:

*Diffugere niues, redeunt iam gramina campis,
Arboribus que comæ.*

*IN nemine Deorum tam prodigia ingeniorum
fuit antiquitas, quàm in Fortuna, ut qua sola v-
trâque paginam facere in ratione mortalium fuerit
credita. Hunc tot eius cognomina, de quibus alij
dixerunt, tot pictura, tot diuersa simulacra; apud
Artemidorum libro de in somniis secundo, Cylin-
dro tereti insistentis: apud Pausaniam in Messe-
niis polum vertice sustinentis: apud eundem Cornu
Amaltheæ gestantis, præfente alato Cupidine:
apud Cebeiem & Eusebium in pila sedentis &
alata: apud Lactantium lib. 3. Copiæ cornu præse-
rentis cum gubernaculo: apud Plutarchum visca-
ta: ita fortuna varietatis amica, etiam variè ex-
pressa est. Hanc Smyrna clarissima Asia ciuitas
pedibus carentem exsculpsit, instabilitatis argu-
mento; unde iocus Apellis in Fortunam diuersa
ratione sedentem à se effictam, dicentis eam nun-
quam stetiisse: Alatam verò eadem Smyrna
sculpsit, ut vagam nulli que perpetuò addictam.*

H

Pingi-

*Pingatur itaque sine pedibus, manum extensam
ita porrigens, ut pēnas suas cōprehendi non sinat.*

Emblema xxvii.

Heroicum est carmen cum trimetro Iambico affecla.

PERSEAM arborem esse Aegypti peculiare scribit Theophrastus lib. 4. de plantis, aspectu venustam, ingentem, pyro assimilem cum foliis, tum floribus, ramis que: cuius etiam poma, qua copiose fundit, magnitudine pyrum representant, specie oblonga, amygdalacea, colore herbido, nuce intrus pruno non dissimili, sed minore multo ac molliore, carne dulci admodum ac suavi. Qua ex descriptione deprehendere licet Perseam, nostra Persico esse congenerem, specie tamen dissidentem. Nicandri interpres apud Persas letalem prius, translata in Aegyptum, terra mangonio salubrem eua sisse scribit: cuius dictis attestatur non vno in loco Galenus, & locuples testis Iunius Columella lib. 9. iis versibus:

*Stipantur calathi pomis qua barbara Persis
Miserat (ut fama est) patriis armata venenis.
At nunc expositi paruo discrimine leti
Ambrosios praebent succos, oblita nocendi.
Quin etiam eiusdem gentis de nomine dicta*

Exiguo

Exiguo properant mitescere Persica malo.

Quibus ex verbis facile agnoscitur discrimen inter has arbores. Porrò nux huiusce arboris dura, turbinata, cordis figura nõ absimilis nucleum operit: innuente symbolo sapientiam nucleo assimulatam, operculo duro, reseratu difficili esse operam debere. De hac Plutarchus, lib. de Iside, in hunc modum. Inter plantas quas fert Aegyptus, Perseam eximie præ ceteris Isidi sacram esse voluerunt, quòd eius fructus, cordis speciem, folium, lingua repræsentet: nihil enim inter omnia, quæ homini à Deo data sunt, diuinius est sermone, præsertim qui de Deo instituitur, neque maius ad veram felicitatem momentum obtinet. Hac ille.

Emblema xxviii.

Metrum est Iambicum trimetrum, cui subjungitur Archilochium, quale est Horatij illud in Epodis:
Plecti nihil me, sicut antea, iuuat
Scribere versiculos, amore percussum graui.

ARBOREM pinxero quercum, ut solidioris ligni, firmitioribusq. innixam radicibus, qualis virorum principum conditio est, quæ priuatorum, durabilior: cui altrinsecus imminet ex atro et turbulento

calo allatum hominis caput plenis buccis spirans
 (ita enim ventos pinxere veteres) decutiens' que
 folia, partim humi strata, vi dia licet, partim ca
 dentia, paucis adhuc super vitibus in ramo vno
 aut altero: cuius caudici circumuoluta scheda
 loquatur dictum istud Italicè: BASTACH' IO
 VIVO. Nil mirum est, neque verò absurdum, ar
 bori comparari virū principē, quando & Horat.
 Pompeiū Magnum multitudine pariter atq; ma
 gnitudine rerum gestarum clarissimū, allegoricè
 Ponticam pinū, & Syluæ nobilis filiam nominet.
 quin & Lucanus poëta eundem Magnum quer
 cui silua arborum obseptæ, eadem ratione compa
 rat. Princeps, etiamsi de gradu sit exactus diro
 nouercantis fortune ludibrio; non patitur tamen
 generosos illos spiritus ita infringi aut pessundari
 pro cæca sortis libidine, ut quidquam auito pro
 genitorum suorum stemmate indignum admit
 tat: cuiusmodi Gilimerem Vandalorum Regem
 commemorat Procopius, & nostrū euum talem
 non vnum protulit. Idem in virum fortem & in
 fracti pectoris conuenit, honoribus opibus' que
 per inuidorum suggestiones exutū, contentumq;
 in otio paupere delitescere.

Carmi-

Carmini Heroïco subiūgitur Iambicum trimetrum.

APVD *priscos Romanos Flamini Diali tanta in religione habitam fuisse hederam comperimus, ut eam vel nominare, ne dicam tangere, in-expiabile nefas existimaretur; propterea quod is frutex vincit atque illigat lubrico palmitum errore, quocūque se applicat, uti Festus Pompeius indicat. Nimirum declarat istud symbolum, sacerdotem castum & ab omni lasciuia Venerea quàm maxime alienum esse debere: quando suos amatores ita circumueniunt Veneres & circumuentos enecāt, ut hederam sōlet arboreas vires complexu arctissimo vitalis succi inanire. Eidem non licebat annulum solidum aut nodosum digitis inducere: nempe ut ab omni animi angore liberum, neque mali cuiuspiam sibi conscium esse debere ostenderet eum, qui rei diuina vacaret. Pietura postulat profanū aliquē depingi, qui Flamini suae sacrificio (Flamē aut pileo insigniebatur, cui virgula oleagina cū paucillo lana erat superimposita, cetero habitu nostris ferè similis, lineo amiculo toge inducto, vnde Linigerorū nomē) porrigat hederā, sed abnuēti et vestigiū reducēt; & altera manu exhibeat annulū circularē & solidū.*

Trimetrum Iambicū monocolon, in quo priores duo
versus reciproci sunt, qui trāspōsita à calce dictio-
num serie transeunt in pentametros, hoc modo:
Effere seruilī colla repanda iugo
Irrita taure paras molliter excutere.

NE QVICQVAM sapit & ferre recusat in
gum, qui semel admisit: quando & elephantos ius-
sā facere, & Leones iuga subire videmus, haud
temerè excutienda. Sero coniugij capistrum ac-
eptum deplorat maritus, qui semel collum submi-
sit. Aërem verberat, qui publicis muneribus, qua
curanda suscepit, ingratis defungi parat. *Pictura*
per se clara est.

Emblema xxxi.

Symbolum istud ingeniosè & luculenter à Nasone li-
bro Tristium secundo explicatur, ibi.

Nil prodest, quod non ladere possit idem.
Ignē quid utilius? si quis tamen vrere tēcta
Comparat, audaces instruit igne manus.
Eripit interdum, modò dat medicina salutem,
Quæ q. iuuat monstrat, quæ q. sit herba nocēs.
Et latro, & cantus præcingitur ense viator:
Ille sed insidias; hic sibi portat opem.

Disci-

Discitur, innocuas ut agat facundia caussas:
 Protegit hæc fontes, immeritos que premit.
 Vfus rei salutem præstat, abusus necem aut detri-
 mentum saltem adfert: certè ita demum unum-
 quod' que aut commodat aut officit, prout eo vel
 utare vel abutaris. Lex eadem alio atque alio
 sensu accepta, quem grauarct, reum absoluit, inno-
 centem inuoluit. Quàm sepe scripturae membra
 luxata & veluti assulatim conuulsa, aut in partes
 confecta, aut commate interstincta, hereticos ar-
 mant, caussa casuros, ubi loci, unde petita sunt, te-
 nor expendatur aut attentius consideretur. ita fit
 ut eundem locum pro sui defensione Marcion &
 Valentinus adducant; Christianus eundem rectius
 indubitatus que pro se alleget: hinc tot schismata,
 tot pestilentes factiones et prioribus seculis & his
 nostris inconsutilem illam Christi vestem lacerarunt.
 Terra & venenorum & omnis boni parës
 ac alumna, tot perniciës protulit, quot species: tot
 dolores, quot colores, ut inquit Tertullianus, lib.
 aduersus Gnosticos. ita Lucret. inquirës caussam
 cur idem alij sit cibus, alij venenum,
 Præterea, inquit, nobis veratrũ est acre venenũ:
 At capris adipēs & coturnicibus auget.

H 4

quod

quod & Plinius non tacuit, lib. 10. cap. 72. Venenis, inquit, capra, & coturnices pinguescunt: (ea est enim verior lectio, quae quae habet, caprea.) Quin & Aristoteli idem non fuit ignotum. Ad picturae varietatem pingi potest Helleborus niger, siue, veratrum, quam herbam hinc depasti homines exspirent ac vitam cum morte commutent: inde coturnices aues & capra eo pabulo usae, vegetae sint et agiles. Altrinsecus pingatur ignis cui assideat aliquis, ut rigorem expellat: & in proximo, domus incendio conflagrans.

Emblema XXXII.

Heroicum, cui subiungitur tetrametrum Clodum, siue Episcazon à Plotio dictum, Aristophanium nominat Seruius.

PINGITUR mulier scabello aut tripodi insidens, geminas alas ad modum talarium Mercurij expansas, velut paratum volatui peculium, dextra tenens: laeva testudinem merito tardigradam à Pacuio dictam; rursus dextro pede terram premens; sinistro in altum elato, ita ut dextra expromptam agilitatem remoretur pedis dextri grauitas: rursus que laeva tarditate adinuet pedis
item

item laui alacritas. Mediocritatem auream insinuat symbolum : item que animi moderationem, ne ita efferamur, ut sortis nostrae obliuionem induamus, ne ue iuxta adagium, ita fugiamus ut prater casam. Habet affinitatem cum illo Augusti dicto, Festina lente. Tarditas immodica, praecipitatione castiganda venit : & celeritas nimia illaudata est & vitium habet. Itaque modus omni in re seruandus est : atque ita festinandum, ne vel tardi, vel praecipitis nomen incurras.

Emblema xxxiii.

Iambicum trimetrum Archilochium monocolo, Horatiano illi simile:

Iam iam efficaci do manus scientiae.

VERISSIME dictum est ab Ouidio poeta: Nature sequitur semina quisque sua: nimirum ita ferme comparatum videmus, ut nihil tam commodè fiat aut dicatur, quod non detorqueat, deprauet, ac sinistrè interpretetur calumniam. Propterea scite & festinè dictum est à Theodoro Atheniensi, cum illi fuisset obiectum, quòd multos sua doctrina deteriores redderet, aliorum id vitio accidere, qui sinistra ipsius doctri-

H 5 nam

nam acciperent, quam ipse dextra porrigeret.
 Neque male sonat vulgatum prouerbiū: Volucres pro suo quamque rostri modulo cantillare: cum velit innuere improbos non posse non improbè loqui, bonos verò benè. Nempe rosa utilem melificio materiam api suggerit, aranea venenum: Quam saepe fit ut dictum innoxium, ac sine fūco expressum, huic risus & leporis seminarium sit; illi Vatiniāni odij fomes & incentiuum. Scriptura sacra, inquit Nazianzenus, in prima Stelitenice: probis est virtutis armamentum; at sceleratis nequitiae stimulus.

Emblema xxxiiii.

Heroicum Alcmanio siue Archilochio prepositum, quale suprā i x. Embl.

BACCHVS cognomento Psilas, quasi alitem dicas, Amyclis vrbe Laconiae exitiali silentio nobilitata, colebatur. sua namque lingua *Ψίλα* alas vocabant, quò res pexit fortasse Catull. eo versu. At parte ex alia florens volitabat Iacchus.

Voluit autem significare artifex, Vinum, si mōdus adsit, vt tristitia curā hebetare; ita ingenium agile reddere & alacre, nihilo secius quam aues pennis

pennis euehuntur, uti à Pausania in Laconicis
 proditum est. Tametsi cum Eubolo sapientiam vino
 obumbrari dicat Plinius; accedo tamen Plutar-
 chi sententia, inuentionem & facundiam vino tri-
 buentis, sic enim in symposiacis loquitur: Quidam
 inter bibendum inuentionis acrimonia & lingue
 disertitudine, que in sobriis ieiuna & contracta
 erat, seipsos superant, ut que vini feruore, ceu nido-
 re quopiam thureo suffiri atque expleri se sentiunt,
 metu, qui spiritus generosos cohibebat, exploso: est
 enim vinum fecundissimum liberè ac proinde ve-
 rè loquendi alumnus, sine quo nullus est ingenij
 et industrie usus. vinum calore (ut inquit Plato)
 & animum & viscera imbuit. Hinc est quòd Ae-
 schylum nobilissimum poetam non nisi inter calices
 tragœdias suas scripsisse legimus: Ennium rinosum
 ad canenda bella profiliisse: priscos heroas inter ca-
 lices grauissimis de rebus consultasse. Neque verò
 temulentos, siue, quod idem est, rationis egentes,
 scripsisse aut consultasse, sed postquam mero inca-
 luissent vena, ac dispulsa esset illa ieiunitatis se-
 gnities, verisimile est. Neque alienius à symbolo
 isto cecinit Niceratus:

Egregio vati vinum sit Pegasus ales.

Pingatur

*Pingatur Bacchus puer, nudus, imberbis, rubidi
coloris, lato vultu, pampinis redimitus, corniculis
è fronte promicantibus, corpore non obeso aquali-
culi instar, sed vegeto & agili, alis extra hume-
ros exstantibus volucer, altera manu botrum te-
nens; altera, si placet, scyphum: oculis viuacibus,
& celum suspectantibus.*

Emblema xxxv.

*ADOLESCENTIÆ flos non per luxum,
deses ue otium deterendus est, sed veris animi or-
namentis tingendus, siue id in litterarum atque
artium liberalium studio, quibus etas prima ad
humanitatē informatur fiat; siue in mechanicis,
sedentariis, aliis ue opificiis. siquidem laboribus
ut duratur virtus atque adolescit in maius; ita
luxu degeneri que otio exolefcit ac diffinit. Labo-
ribus (quos ubique sanctos agnoscit scriptura sa-
cra) & vitæ subsidia quæruntur, & late senectutis
adiumenta comparantur. Labor iuuent e vi-
ribus, dum genia virent, conuenientissimus est: at
senectutem decet feriatum à laboribus otium, re-
rum que partarum vsus: Quo spectat laudatus
ille Enny poeta versus:*

Sicut

*Sicut fortis equus, spacio qui fortè supremo-
 Vicis Olympiæ, nunc senio confectus quiescit:
 Proinde rectè dictum est à Portio Latrone insi-
 gni rhetore: Quare adolescens, utere senex; & in
 eandem sententiam à Seneca: Iuueni parandum,
 Seni utendum. Pingantur hinc adolescens expe-
 ditis lacertis, nudo capite, ligone terram profici-
 dens: illinc senex abolla pellita suffultus, in folio
 accumbens ad genialem mensam epulis scyphis-
 que exstructam.*

Emblema xxxvi.

Heroicum comitatum Iambico senatio.

PAVSANIAS in Corinthiacis commemo-
 rat apud Sicyonios exstare nobile Veneris simu-
 lacrum ex auro & ebore sculptum Canachi cla-
 rissimi statuarij manibus, quæ capite gestet cali-
 orbes, altera manu teneat papauerû capita; alte-
 ra malum. Innuere artificem voluisse arbitror Ve-
 neris in omnia animantia potentiã, quando & Io-
 nem suum in varias species mutatum calo dedu-
 ctum Veneris causa subulantur poëta. Huc spe-
 ctant Lucretij versus:

Alma

Alma Venus, hominum diuum' que voluptas, capta lepore

Illecebris' que tuis omnis natura animantium

Te sequitur cupidè, quò quãque inducere pergis.

Omibus incutiens blandū per pectora amorem

Efficis, ut cupidè generatim sacra propagent.

Pingatur Venus nuda, myrto coronata, cum puero

Cupidine alato, ceco, pharetra & arcu instructo,

laeva malum aureum tenens, dextra papauera:

ad ornatum addi potest quadriga à duobus cygnis

& columbarum pari numero tracta, cui insideat Venus:

nam cygnos eam vehere Horatius, Statius, & Ouidius loquuntur, alij huic muneri

columbas deputant: Sappho etiam passeris dat.

Porro nemo est, qui nescit papaueris vim precipuã

esse in sopiendo somnq₃ conciliando, usque adeo

ut copiosiore eius usu inexpugnabilis etiã somni necessitas

ac veternus inducatur. Venus autem presertim moderata,

iras implacabiles sopit atq₃ remittit, testibus Aetio & Aegineta,

ingenij mastrutiam obliterat, animum sedatum reddit, atrabile percitos furiososq₃ ad sanam mentẽ renocat.

NEMI-

NEMINI ignotam arbitror nucem Pineam, quam superstitiosa antiquitas Cybela olim sacrarat, colliculus quibusdam inaequalem & asperam, ac veluti in gradus quosdam scansilem mirae duritia, qui vix, nisi vi ignis expugnati, in valuas dehiscunt, & lacunatos torulos referant, in quibus nuclei dulces resident, magni ad diuersa corporis mala usus, quos & conos & strobilos nominant peritiores. Hanc insigne, ni fallor, gētilitium olim domi tua mihi ostenderas, Tenere ornatiss. quando euocatum à Rege in Daniam, humanissime excepisti, eo ferè emblemate in instrumentum omne argenteum addito. Cuius ego non aliud ferme symbolum puto, quam quod è virtute & eruditione, omni que sapientia (quo non temere nisi per labores peruenitur) dulcissimus omnium existat fructus, qui sapienti recordationem actorum laborum longè incundissimam adferat.

Ex

EX Hieroglyphicis notis, quas ignorabiles Marcellinus nominat, petitum symbolum. Viperæ, inquit Plinius, mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Confirmat hoc Orus Apollo, addita symboli explicatione, in hac verba: *Aegypti mulierem suum maritum exosam, vitæ que illius insidiantem, solum que ob concubitum illi assentantem exprimere volentes, viperam pingunt, qua in coitu caput maris insertum ore complexa, illud morsu truncat. Pictura ratio per se evidens est.*

Emblema xxxix.

Alcaicum metrum choriambicum, secundum Seruium, quale est Flacci illud:

Nullam, Vare, sacra vite prius seueris arborem.

PINGATUR columba cauea inclusa, cui insidietur atque immineat altrinsecus supervolans aquila. potest autem in superiore pariter & inferiore cauea limbo, ascribi hic versiculus:

IL MAL ME PREME, ET ME SPAVENTA
IL PEGGIO. Innocentium angustias aptè exprimit symbolū, quos non ita satis tutatur sua tenuitas & rei familiaris angustia, quin mille descri-

*discrimina ab impostoribus & rapace hominum
genere illos circumstent.*

Emblema .x.l.

Carmen est AEolium, à Sappho modis AEoliis delata, frequens in vsu habitum, teste Terentiano Mauro, quale memorat istud:

Cordi quando fuisse sibi canit Atthida

Paruam, florea virginitas sua cum foret.

NEMO est tam perfunctorie in poetarum libris versatus, cui non suboleat Amorem fingi ignem esse quendam occultum, qui cor iecur ue, propriam illius sedem insideat, & praesens absens que vitalia noctes ac dies depascat, unde illud est de Didone dictum. Et caco carpiur igni. Et illud: Est mollis flama medullas. item illud: Quisquis amat, vritur igne graui. atque adeo Xenophon ipso etiam igne flammaeque torrentiorem illum facit, utpote cum ignis tangentem solum vrat & vicina depopuletur: hic vero etiam in procul obtuentes & longo terrarum tractu separatos, ardentes suas sagittas acuat, quod inquit Horatius: Itaque apte facit comparatur, quam & sua flamma depascitur; & vicinus ignis, cui imminet, con-

I sumit.

*sumit. Pingatur fax cerea paulatim liquescens
vi ignis propinqui, & accenso ellychnio ab altera
parte sese consumens, cui si lubet addi potest Ita-
lum hendecasyllabum.*

ARDO D' APPRESSO, ET DA LONGE
MI STRVGGO.

Emblema XLI.

Senarij sunt Iambici acatalectici.

CLEMENS *Alexand. li. 5. stromatũ, refert ex
Pherecydis Syrij auctoritate Anacharsim Scythã
pingi solere, laua manu genitalia operientem, de-
xtra os compescentem, ad modum Harpocratis
Aegyptij: eoque simbolo innui, debere nos supe-
rare utrumque quidem, & libidinem nimirum
seu voluptatum seminarium, & linguã petulan-
tiam. sed hanc potissimum. Laërtius ait st atuis
huius philosophi additam fuisse sequentem inscri-
ptionem, Lingua, ventri, pudendis impera: quo
symbolo ostenditur garrulam & effrenẽ linguam
infinitorũ malorum esse causam: luxu fœdius ni-
hil aut scropha dignius: & libidinis incentiuum,
velut Circeum poculum ex hominibus belluas
nos facere.*

Aristo-

Aristophanium Iambicum tetrametrum brachycata-
lecticum monocolon.

IN describenda Sphinge dissentiunt inter se
auctores. siquidem eam triformem fuisse belluam
fabulatur Palaphatus corpore canino, facie puel-
lari, alis volucris, voce humana. Zexes Lycophro-
nis interpres leonina specie antrorsum, posteriore
humana, unguibus gryphinis, aquila alis eam de-
pingit. Ausonius quoque triformem describit illis
versibus in grypho ternario:

Terruit Aoniam volucris, leo, virgo, triformis
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte
puella.

Psellus in allegoriis biformem facit, umbilico te-
nus elegante forma puellam, cetera hispida, cau-
da oblonga, & ferinis pedibus, lingua Atticissan-
te & Pythagoraa, hoc est, diserta & sapiente:
Aelianus etiam lib. 12. de animal. cap. 7. διῶν ἰ
διμορφον biformem & duplici constantem natu-
ra, ab Aegyptiis effingi sculpiq; commemorat, mi-
stura leonini & virginis corporis in unum con-
flata: idq; Euripidis testimonio confirmat. Suffra-
gatur illi Orig. li. 1. contra Cels. dimidia sui parte
virginis formam praese tulisse scribens, & Clemens.

Iam verò Diodorus Siculus, & cum Solino Plinius in Simiarum genere enumerant Sphingas, comis villosas, prominulis mammis, & dociles: qua nihil ad nostrum institutum, nisi quòd fabule bisformis monstri attestantur. Quid dicam quòd Dion Chrysostomus Sphingem allegoricè inscitiam exponit: at Psellus pro homine è dissimilibus constante, siquidem pars nostri rationalem facultatem obtinet, pars brutam naturam sortita est. Nunc ad symbolum veniamus, quod ex Clementis Alexandrini sententià adscribam. Sphinx inquit lib. 5. Stromatum, pro delubris statuebatur apud Ægyptios, vel quia altis inuolucris operata sit omnis de Deo ratio, & mortalium sensibus obscura atque imperuia: vel quia amare pariter & timere Deum teneamur, ac diligere quidem ut piis mitem & benignum: metuere vero, ut inexorabilem meritoque iustum vindicem scelerum erga impios, siquidem Sphinx humanam pariter & belluinam speciem representat: ut nimirum ferina forma, terribilem eius duritiam & asperitatem in exigenda ab impiis vindicta insinuet, humana, facilem atque obuiam erga pios clementiam. Hanc in simbolo interpretationem secutus

secutus sum, tametsi aliter exponat Synesius Ptolemaïdos Episcopus longè doctissimus in libro De regno, et repetit in libris de Prouidentia, in hanc ferè sententiam. Sphingem Aegyptia gens ante delubra consecrauit, ut sacrum symbolum coniunctionis virtutum, fortitudinis & prudentia, dum ferina species robur representat; humana prudentiam: robur namque prudentia duce destitutum, temerè citrà que consilium & iudicium rapitur, miscens atque confundens omnia: rursus ingenium & industria aut prudentia, quantumuis magna, nisi manus habeat administras, inutilis est atque euanida. Sed hoc eius interpretamentum ideo respui, quòd aliud huius rei symbolum eadem gens dederit; de quo diximus embl. XIII.

Emblema XLIII.

VT fulminis, ita & procella eadem est ferè natura & vis, ut validissima quaque ac renitentia sternant, euertant, dissipent. Idem est liuoris ingenium. Contrà arundinem contumacem aduersus sauentium nimborum impetus, domitricem que ruentis cali videmus, nec aliis armis quam patientia

tiētia quadam tutam. Neque verò alia est equi-
tatis animi ratio, que inuictò robore despuit ac
perferendo inuidiam cetera que mala superat,
glorie immortalis quæstu opulentissima; ubi teme-
ritas succumbit, quam laudem inuenit, sapius.

Qui vitæ honestati inmititur fortiter patiens, is et
tute viuit, & de inimicis triumphat serio, taliq;
fortuna etiam adiumento esse solet, quod Cornifi-
cius dixit. Picturæ ratio obuia est, ubi ventus ali-
quis tumidis buccis inspirans, ingentes arbores et
confringit medias, & reuulsas radicitus profligat,
illeso perstante arundineto.

Emblema XLIIII.

PRODICVS Cens philosophus librum con-
scripsit Horarum nomine, in quo fabulatur Her-
culem viam ingressum, fortè incidisse in Virtutem
ac Vitium; quarum utraque magno studio illum
in suos mores vitæ que institutum pertrahere co-
nata fuerint: tandem victum in partes Virtutis
concessisse, eiusq; sudores antetulisse insidiosis ac
titillatricibus Vitij voluptatibus deliciisq;. Nar-
rationem omnem licet petas ex Xenophote, libro
commen-

commētariorum de dictis factisq³, Socratis secundo. Meminit Cicero de officiis lib. primo. Silius Italicus eleganter hanc fabulam transtulit, lib. 15. Punici belli, ad Scipionē, cui de bello in Africam cogitanti, dextra laeuq³, adstuisse hinc Virtutē, illinc Voluptatem fingit, addita utrique oratione ad persuadēdum efficaci. Simili ratione Lucian. in somno apparuisse sibi Statuariā et Doctrinam comminiscitur, quarum utraque sui studium illi persuadere conata sit. Simile commentū est apud Poggium de Industria & Pigrizia per somnum cuidam apparentibus. Tendunt omnia ad vitæ institutum delectumq³, qui à Deo animarum ephoro seu natura, cum pubescimus, proponitur: id namque tempus aptissimum deligitur ad ingrediendam certam aliquam viuendi viam. Neque verò aliud est Paradis iudicium, quam delectus adolescentis in persequendo hoc aut illo vitæ instituto, dum aut recta ratio eū ducit ad verorum bonorum, hoc est, Palladiæ vitæ amorem; vel animi affectus vecordia seductus, ad Venereæ & in speciem pulchræ formæ admirationem rapitur & inclinatur, uti vult Proclus Diadochus in Platonicis commentariis.

Hexametrum, cui subiungitur Iambicum dimetrum catalecticum.

APUD Sain inferioris Aegypti regionis metropolin, in vestibulo fani Minervae sacrați, hieroglyphicum symbolum exsculptum fuisse hoc ordine commemorat Plutarchus in libro de Iside: nimirum Infans, Senex, Accipiter, Piscis, Hippopotamus ordine sequebantur: quo admonebantur à primis vitæ initiis ad extremum usque eius terminum, animis hominum insidere debere, quòd Deo nihil sit magis inuisum atque exosum, quàm impudentia. Accipiter autem Dei significationem habet, quoniam ea avis ceteras antecellit & acie obtutus, & volatus pernitate. Piscis vero odij latentem significationem praefert, propter mare elementum humanae naturae inimicum. Hippopotamus denique impudentiam notat, ut qui genitori quoque suo non parcat, eoque necato vim matrem ineat. Est autem Hippopotamus siue Equus fluvialis, soli Nilo cognitum animal, corio & pilis vestitum; ut vitulus marinus, quaternis pedibus, unguis bifidis quales bubus, dorso equi & iuba, rostro resimo, cauda tortuosa & breui, dentibus aprorum aduncis, animal praeceteris sagacis-

sagacissimum, ut quod in arundinetis succis cubile ponit, tramites que à pabulatione auersis vestigiis varios distinguit: & ex voracitate nimia pigrescere se sentiens, arundini præacuta crure impresso, sanguinis profluum elicit, eaque inanitione sibi medetur. Hæc ferme de Hippopotamo ex Ammiano, Plinio, Solmo.

Emblema XLVI.

Carmen est Antispasticum tetrametrum, eius generis quod à Seruio Honorato tali exëplo cõprobat. Mæcenæ atavis, Lydia quos fert, genite.

INTER cetera, quæ leoni seuissimo animali terrorem incutiunt, enumerat Plinius lib. 8. cap. 16. circumactos rotarum orbes, & cantus gallinaeorum, sed omnium maxime ignes. Confirmat hoc Orus Apollo, nulla re magis domari atque frangi leonis feritatem, quam accensis facibus. Ira tumor haud ferme compefcitur melius, quam documentis præceptis que celestis philosophia, quæ facis instar mentem illuminat, & ab indomita præcipitis affectus rabie cogitationem auocat, sanæq; doctrina suggestionem munit, & animi tranquillitatem conciliat. Præterea & supplicij

metus non iram moderatur modo; sed & ceteros affectus velut iniecto freno cohibet. Ira significatio à tædis non est aliena: nam & definiunt eam sanguinis circa cor ardorem, unde Lucret. lib. 3. Est etiam calor ille animo, quem sumit in ira, Cùm feruescit, & ex oculis micat acrius ardor. Quod ad picturam attinet, pingatur fax ardens, & Leo qui auersetur ignem illum.

Emblema XLVII.

Carmen est Alcaicum dactylicum monocolon, constans pentemimeri Iambica, & gemino dactylo, simile illi Horatiano:

Fauete linguis, carmina non prius.

PINGATUR *Cervus pernicissimo cursu fugiens, sed obliquato non nihil collo, sagittâ vulneri herentē respectās, ut aliqua ratione doloris sensus exprimi videatur. Expressū ex illo Hetrusci poetæ versu qui etiā non absurdè appingi potest. D I DVOL' MI STRVGGO, ET D I FVGGIR' STANCO. Qui ager animi peregrinando & trans maria currendo doloris fastidium leuare se posse sperat: non absimilis est huic Ceruo. nam & agrimonia vulnus animo circumfert, & opes atterendo*

terendo, ac in ignota incurrendo hospitia, dum male tractatur, lassescit, cruditatem que vulneris adauget.

Emblema XLVII.

Heroicum est Archilochio tetrametro adiunctum.

DESUMPTVM est ex Plutarchio, libro de Iside sapius antea citato, ubi sic ait. In Creta Iouis fuit statua, auribus mutila: quo symbolo innuere voluit artifex, principem & qui ius in omnes habeat, non debere alicui aures suas mancipio dare, hoc est, ita accommodare ut ab illo possessa videantur, ut que illarum obsequio abuti queat. Nihil perniciosius est quam quod aures in omne patentes princeps habeat: id quod Macrobellinus lib. 16. de Constantino Casare predicat, turpem tanto Imperatori maculam adspersens; contra quam praclarum acroama & elogium Iuliano lib. 18. idem tribuit illius patrueli, quo predicat eum personarum indeclinabilem iusti iniusti que fuisse distinctorem: addito & documenti vice exemplo laudabili, quod huiusmodi est: nam cum Numerius, prouinciae Narbonensis rector, peculatus insimulatus, rationibus crimen obiectum facile dilueret, ac Cephidius orator

hominis

hominis innocentiam acerrimè oppugnaret, in-
ops que documentorum exclamaret: Neminem
quenquam nocentem fore, si insitari sufficeret:
Iulianus sapienter ex tempore subiecit, Ecquis
tandem innocens erit, si accusasse sufficiet? Non
alienum hinc est Alexandri Macedonis factum,
altera manu opposita aurem obstruentis, ut reo
seruaretur integra.

Emblema XLIX.

Trochaicum Sotadicum trimetrum acatalecticum
monocolon, quale illud apud Marium Seruium:
Arua sicca nimbus intrat, ne leti.

CVLEX insectum flammæ splendore mirè
gaudet: itaque lucernis aduolitat, moxq; exustis
alis concidit, atque interit. unde & Pyrausta gau-
dium & interitus, in prouerbum abiit. Non ab-
similis est condicio amantis, qui inescatus amo-
ribus, temeritatis suæ fructus metit, & quem de-
perit, igne perit: quò spectat Aeschylus Tragici poë-
te senarius:

Pyrausta inertem pertimeo necem nimis.

Potuit & pudicus amor huiusce calamitatis
sensum incurrere, quando Euadnen legimus pra
nimio

nimio coniugis Capanei amore seipsam ultro pyra ardenti iniecisse: Portiam legitimi amoris singulare ornamentum, marito Bruto extincto, ardentibus carbonibus ore haustis, vitam abruptissime, testante Valerio Maximo. Nam Dido se ipsa ferro consumens dubium in utramvis partem exemplum attulit: ita ut pictura per se alioqui manifesta adscribi queat versiculus Italicus:

COSI DIBEN' AMAR, PORTO TORMENTO.

Emblema L.

COMPLECTITVR istud emblema ternas precipuas uxoris dotes, nimirum residem domi sua operam (cuius explicatio xxii. embl. elucescit) deinde opum mariti industria quaesitarum custodiam, postremò linguae continentiam. Pingatur uaque recto corporis statu mulier, dextra clauium fascem pra se tenens; laeva ori opposita, qua specie Angeronia Dea, silentij praesul, prænexo obsignatoque ore figurabatur apud priscos.

ADAMAS

ADAMAS ut inter gemmas facile principatum obtinet, neque mirum; quippe cui vis indomita nomen Græca interpretatione dedit; ita duarum violentissima natura rerum, ferri ignisq; contemptricem vim singulari prerogativa iam olim possidet, atque auctoritate scriptorum veluti mancipi tenet: quando enim incudes, nedum malleos ferreos dissilire inusita sua duritie faciat; hinc est quod adamantē (quem opum gaudium præclaro elogio nuncupat Plinius) reliqua vi omni infragilem atque inuictum, solo hircino sanguine, nec nisi recenter à cade feruente, rumpi posse naturalium rerum ventilatores negant. Emblemata desumptum est (ne quis nobis fascinus à maleuolis obrepat, qui candidè nostros labores in publicum proferimus) è librorum Pragæ, quæ Bohemia copiosissima facile & litterarum studiis celeberrima est ciuitas, excusorum frontispicio: uti annulus pala inclusum habens adamantem, discussatim præfert hinc securim Amazoniam; inde trullam ferream igne ardente coruscantem.

TRES

Caemen est heroicum cum Archilochio dactylico hy
percatalectico.

TRES sunt capitales verae laudis ac honesta-
tis omnis hostes; tres exitiales pestes, Inertia, Gu-
la, Venus: Haec nimirum sunt pellaces illae Sirenes,
quibus sapientiae adumbrator Ulysses aures ob-
struxerat: haec verae Gorgones torporem menti
industriaeque conciliantes: haec ipsissima Harpyia
animorum pabuli depeculatrices, quae patria, hoc
est, mentis bona comedunt, ratione exuunt, ani-
mi que lumen excacant. Pingatur homo Sarda-
napali aut Bonosi cuiuspiam similis, ventricosus,
& obesus, accumbens resupinus in lectulo, suba-
laribus culcitrīs innixus, dextram paterae inij-
ciens in mensa apposita, laeva Venerem expilla-
tam contrectans: addatur ad latus Gloria fugien-
tis specie, retrospectans, et auersa manu veluti va-
ledicens. Porro Gloriae purpureus habitus, ut latè
cōspicius, aut Attalici generis, tribui debet, cum
laurea corona sempiternitatis teste: cuius plantis
adiicerem talares alas, ad modum Mercurij: pa-
ludamentum autem illud purpureum aut χρυ-
σοβασιον linguis oculis que passim adpersum di-
stingerem; tum quia gloria latè in terrarum
orbem

orbem dimanat; tum quia gloria celebrē omnium
ora loquuntur, in eundē omnium coniecti sunt oculi.

Emblema LIII.

Metrum est Iambicum tetrametrum monolon.

NEMINI non est in ore vetusti poetæ dictū:
Veritas Temporis filia, quod nimirum tempus in
lucem proferat veritatem: Saturnum autem pro
tempore accipi indubitatum est. Iam vero con-
stat Democritum dixisse quondam veritatem
altissimo in puteo demersam atque obrutā iacere:
unde sumpta est fingendi Emblematis occasio.
Pingatur virgo nuda Veritas, è specu obscuro in-
ter scopulos umbilico tenus emicans, quam Satur-
nus libratis in aëre alis volitans dextra educit:
circumstent hinc inde tres feminea specie pestes,
Discordia, Calumnia & Invidia, que succinctæ
& ligonibus instructæ manibus pedibus que
conentur veritatem egesta humo obruere. Nunc
singulatim personarum habitum ac speciem de-
mus. Veritas virgo pingitur niueo & simplici, ru-
gis que carente, amiculo induta, puro oculorum lu-
mine irradians. Calumniam olim ab Apelle pi-
ctorū coriphæo ita depictam insinuat Lucian. ut
ornatu sit pulcro, forma egregia, ad spectu ardete,
leua

leua ardentem tædam præferēs; dextra supplicem
 adolescentem per capillos trahens: Inuidia macie
 lurida pingatur, obliquata oculorum acie, viperis
 circum caput errantibus redimita, cor' que huma-
 num ori admouens comedendum. Discordia, siue
 Litis imaginem dabo emblemate LIIII. Satur-
 nus autem operto capite pingatur, senis specie,
 alatus, leua falcem tenens, aut, ut alij malunt,
 clepsydram: Reliqua picturæ pars è superioribus
 patet.

Emblema LIIII.

SYMBOLVM per se dilucidius est, quàm
 ut diserto in re clara esse lubeat. quis enim mali
 omnis parentem discordiã non cecinit, mare calo
 permiscere doctam? Pictam hæc graphice expres-
 sit in Satyrarum fragmentis Petronius Arbiter,
 quẽ magna ex parte secutus, eiusmodi picturam
 dederim. Pingatur mulier lacrymis oculis opple-
 ta, scisso capillitio, comas viperis implexas habēs,
 scabris dentibus & liuidis, sanguinea manu sa-
 cem ardentem quatiens, quæ pedibus sollem de-
 K primat

primat, cuius acrophysion, siue caput seculum
propinquum excitet cum fumo & flamma.

Emblema LV.

MVSCA, meritò ab Homero impudens dicta; qua nullum animal minùs docile putatur, minoris' que intellectus, impudentes alienæ famæ obtrectatores denotat, aut emulos Ζοί'os, qui ad benè dicta conuinent, in vitio laui aut lubrico lapsu immorantur, illud que sug gillant. Apis candidi lectoris exemplum est, qui Musarum prata peruolitat, & uti' mellificio succum depascitur: aut qui Virgiliano more è simo gemmas colligit ex horridè inscite' que dictis, veneres dicendi conquirat. Pingatur hinc musca iumèto hulceroso insidens, virus' que depascens: illinc apis thymum flores' que delibans.

Emblema LVI.

CITAVIMVS in Adagiorum nostrorum octaua Centuria, prouerbiu' à Dionysio Longino rhetore usurpatum, ψυχῆς γλωττόκομον δουλεία, Animi scrinium seruitus: quòd ea sit animi retinaculum,

naculum, neque sinit libero nos ore eloqui, & liberaliter expromere, qua animo concepimus, additi magnatum seruitio, vel saltem eorum tyrannide prohibiti, velut iniecto ori freno, cum libertas eloquentiae nutrix sit ac parens. Nimirum ea tyrannis ab antiquissimis temporibus inoleuit à principibus usurpata, volentibus flagitia sua virtutum velaminibus regi, perfidiam specioso fidei fisco induci. Ea fauendi vitii consuetudo, usu stabilita, atque in mores recepta, ingenia scriptionum seruitute degeneri ita corruptit, ut nihil sit ab hac parte sani, ut sacrosancta illa historiarum fides penitus interierit, ut illaudatos Buses & portenta caelestibus propè æquemus. Inde excogitata fuit ingeniosa illa poena et animaduersio, qua libri incendio absumi iussi sunt Senatusconsulto in Imperatorum, ne dicam orbis pestium, gratiam; quod de Labieni scriptis memorat Seneca, de Cremutij Cordi Tacitus. Emblemata petita sunt ex Philostrato in Scopeliani sophistae imagine, qui deprecatus operam à Clazomeniis imperatam, qua domum aperiret, respondet, Lusciniam in cauea cantillare. Pictura per se euidenter, lusciniam cauea inclusam, postulat, sed desidem, non volucrem.

DION aurei oris cognomine celebratissimus
 Græcis philosophus & orator, in Diogene siue de
 famulatio, Emblematis istius occasionem dedit,
 ubi diuites onerosa famulorū turba stipatos, Iūlis
 (chenilles Gallicè, nisi fallor; millepedas multipeda-
 das'ue Latina lingua nuncupat pilosos vermes ar-
 cuatim progredientes) assimilat: qui etsi pedum
 agmen infinitum moueant; reptilium tamen sunt
 facile tardissimi: ita enim sonant eius verba, εἰς τὸ
 πρᾶγμα ὁμοιον τοῖς ἰούλοις, οἱ μυρίους πόδας ἔχοντες,
 βραδύτατοι ἐὶσὶ τῶν ἐρπετῶν. Nō absimili ratione
 triremes Paridis, quibus Helenam petebat, ob-
 remorum ordinē multiiugum, ἰουλοπέζους, quasi
 Iūli instar gressiles appellat. His aptissime Crassi
 nostri Torquati mancipiis locupletes, & Tantali
 fame conturbatrice nobiles comparantur, qui an-
 satis lateribus platearum spatia complent, pellitis
 abollis & ferarum tergoribus hirsuti, fractoque
 incessu superbi, multitudinem affectantium mini-
 strorum puerorum'que ponē & utrinque attra-
 hunt. Millepeda non ignota forma est, ac proinde
 obuia pictura ratio, nisi quòd venustanda illius
 gratia aduici superiore in tabula margine torqua-
 tus aliquis multo comitatu superbus possit.

INGE-

INGENIVM & industria quid non valet,
 quid nō penetrat, atq. peruadit? quo si accedat assi-
 duitas sedula et indefessa, crebris operis eandē in-
 cūdē nocte diuq. tundētibus, operi instans, na tū
 rotundū nescio quid et absolutum (cuiusmodi or-
 bicularis ille scientiarū ductus promittit) existat
 inde necessum est. *Vetus illud ac veritati consonū*
est: Crebris ictibus quercū deiici, cōtinua atq. in-
fatigabilis diligentia argumēto, quōd difficilima
etiā quaq. ea via superentur adeo & perficiātur;
Herculeis ac Theseis laboribus omnia quamuis
ardua, calū deniq. ipsum, pateāt. Verē ille, Labor
improbis omnia vincit. Palis & stipitibus, quos
sistuce adegerint, telluris ipsius solum, & ēdos ἀ-
σπαλές (ut Hesiod. canit) pertundi videmus. Has
tibi sublicas, Susiane quidem familia insignia, sed
easdem pertinacis industriae symbola, animo infi-
gas velim, Petre fili, ne torpor hinc te renocet, in-
de desperatio ad summa euadendi deiiciat; quin
potius iusta emulatione ad domestici exempli glo-
riam laudisq. hereditatē adspires assiduo studio,
quod nocturna diurnaq. manu tractatum, cūctas
tibi difficultates, velut propitia quadam Lucina,
peruias aperiet.

AVCTO-

150
AVCTORVM NOMINA E
QVIBVS PROFECIMVS, ET QVO
RVM TESTIMONIO SVMVS VSI.

Aelianus.	Dionysius Longinus.
Aërius.	Dioscorides.
Albericus.	Epictetus.
Alcaeus.	Epigrammata Græca.
Aeschylus.	Eraſmus.
Ambrosius.	Eusebius.
Ammianus Marcellinus.	Festus Pompeius.
Apuleius.	Fulgentius.
Aristeas.	Galenus.
Aristophanes.	Gregorius Nazianzenus.
Aristophanis interpretres.	Harpocration.
Aristoteles.	Hermes Trimegistus.
Artemidorus.	Herodotus.
Athanasius.	Hesiodus.
Au. Gellius.	Homerus.
Aurelius Victor.	Horatius.
Aufonius.	Hugo Cardinalis.
Catullus.	Hugo Eterianus.
Cebes.	Ioannes Stobæus.
Clemens Alexandrinus.	Isocrates.
Cornelius Celsus.	Iunius Columella.
Cornelius Tacitus.	Iustinus Martyr.
Cornutus.	Lactantius.
Diodorus Siculus.	Laërtius.
Dion Chrysostomus.	Lilius Gyraldus.
Dionysius Arropag.	Lucanus.

Lucianus.

Lucianus.
Lucretius.
Lycophron.
Macrobius.
Marius Plotius.
Marius Sernius.
Martialis Episcopus.
Martialis poëta.
Nicandri interpres.
Nicephorus.
Oppianus.
Origenes.
Orus Apollo.
Onidius.
Paulus Aegineta.
Pausanias.
Petronius Arbiter.
Philes.
Philostratus.
Pindarus.
Plato.
Plinius.

157
Plutarchus.
Porcius Latro.
Proclus Diadochus.
Procopius.
Psellus.
Qu. Curtius.
Sappho.
Seneca.
Sillius Italicus.
Solinus.
Stattus.
Strabo.
Suidas.
Synesius.
Terentianus Maurus.
Tertullianus.
Theophrastus.
Valerius Maximus.
Vitruuius.
Xenophon.
Zezes.
Zoroastres.

152

EXCVDEBAT CHRISTOPHORVS
PLANTINVS ANTVERPIÆ, ANNO
M. D. LXV. IDIVS MAII.

HADRIANI
IVNII MEDICI
ÆNIGMATVM
LIBELLVS,

A D
VIRVM CLARISSIMVM,
ARNOLDVM ROSENBERGV M
IVRISCONSULTVM.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini.
M. D. LXV.

12

CLARISS. VIRO ARNOLDO
ROSENBERGO IVRISCONSULTO,
HADR. IVNIUS MEDICVS S. D.

EXTA tibi numeris latebrosa Aenigmata
mitto,
Quæ dextra enodes Oedipus arte nouus.
ROSENBERGE decus Charitū, Musæ-
que nouenæ

Rarum ornamentum, præsidiumque meum:
Nempe quaterdenos, cum quatuor, ordine griphos:
Ad numerum tenebris lux rediuiua venit.
Sic Ariadne filo duce fugerat olim
Aegides latebras, cecaque tecta domus.
Prima tenet Calamus gracilis: Nix algida: mollis
Spongia: cumque Manu, thus Libanotis olens:
Ignis edax: Echo resonans: assertor Iesus:
Cum Cereris potu, mollia Vina simul:
Fictilis Olla: Vitru fragile: et nux Castana: Taurus
Hinc sequitur: foetens Matula: Rana loquax:
Instabile Argentum viuum: Pappique volantes:
Turgidulum Cerasum: pendula Araneola:
Tardigradus Cancer: Paries structilis: adde
Clyisma aluum ducens: Aurea mala super:
Campanum es: Limaxque piger: Ceruique fugaces:
Pileolus capitis: Veliuoleque rates:
Et Membrana, tenax quam cera obsignat aratam:

Mollis³¹ Charta: agilis³² pes: volucrisque³³ Pila.
 Hinc³⁴ Vespertilio sese ordine stridula iungit:
 Et cum dentato³⁵ Pectine, dura³⁶ Silex.
 Post agmen claudunt³⁷ Morum: ³⁸ Canis impiger: atque
 Sol³⁹ candens: simul huc, ⁴⁰ ceree Lichne, subis.
 Coniugis⁴¹ & votum, cui vincla iugalia sordent:
⁴² Temporis usura: & ⁴³ Cos sine fine rotans:
⁴⁴ Prurigo imponet mordax Colophonæ libello,
 Qui nostra in lucem prurit abire manu.
 En tibi materiem, quæ pangitur ordine, libri,
 Qui rerum exponit nomina luce data.
 Haud alio tenuis mea nunc tibi Musa litabit:
 Complacat magnos vel mola salsa Deos.
 Disce favere orsis, auram adspirato secundam:
 Quod cecini, nitida fronte benignus habe:
 Neu fallas nugis tua seria; tunc breue volues,
 Cum madidus cenam soluet Iacchus, opus.

EST mihi forma teres: cauus, at non peruius aluus;
 Quem medium nodus spissa medulla secat.
 Porrigor in caudam; cui barbula vestit utramque
 Oram; qua volucris sum vice remigij.
 Ex sanguis, de carne tamen satus, huius alumnus:
 Nec nisi carnosò vellor ab usque sinu.
 Iam truncus caput, & diffissa cuspidè sectus,
 Proluo me succo, Sepia nigra, tuo,
 Vfus abest lingua, tamen illa exerceo parte
 Ius necis & vitæ: tristia bella sero:
 Compono que animos: regum iras mitigo & armo.
 Atro felle mea aut spicula melle madent.
 Hoc potior lingua; sine me moritura quòd huius
 Sit soboles: nostram sæcula longa manent.
 Illa etiam solas presentis manat ad aures;
 Nostra vel immenso, quâ patet, orbe sonat.

Aliter, sed è Gallico idiomate.

ME gignit nutrit' que caro, de carne reuellor,
 Carnis abest species, nulla est substantia carnis.
 Artus crescenti inualidi, mucosâ que origo.
 Truncatus' que caput, madidum bibo cuspidè rorem,
 Quo Genij leti aut irati semina prodo.
 Fas perago atque nefas: facilis bona, parua' que sector.
 Dissidij ac pacis sum Regibus auctor: amantes
 Concilio: moderor mentes, & tempero curas.
 Sæpe simultates idem qui concito, soluo.
 Quæ que velim sciri, totum dissemino in orbem.
 Criminis ipsè exfors, multi sum caussa laboris.
 Dicam te Oedipoden, si quid sim, nomine prodas.

II.

*Candidor cygni plumis, sum filia Brumæ,
Dura minus glaciæ, sed nec minus algida: fungo
Rarior, ac fluidum in laticem tabesco tepore.
Signo nouem, fuerit si littera prima recisa:
Cor mihi si iungas, vix est auis atrior vlla.*

III.

*Tethyos vndisona mediis ego nascor in aruis,
Mè que cauernosam fistula crebra forat.
Non inuita graui leuis impleo viscera succo,
Quem reuoluo exsorptum pollice pressa prius.
Peniculi que loco mensas extergeo mollis,
Et rapio sordes, vlcera que exanio.*

IIII.

*Porrigor in ramos quinos, & quilibet horum
Diditur in triplices nodos; nisi quintus egeret
Vno, qui solus respondet robore cunctis:
Vndique colliculis surgo, in vallem que resido:
Ast abaci, desit si forte, ego munia præsto.*

V.

*Thuris odorati de me salit halitus; unde
Natales nostrum nomen sibi vendicat ortus.
Prodiga que nimium nostri, per vulnera vitam
Effundo, digitus nisi det carpando medelam.*

VI.

*Ex me nata Sophi perhibent primordia rerum;
Vltimus & rerum finis & orbis ero.
Omnia consumo, nostrum neque nomen abhorret
Ipse Deus: leuius mobilius que nihil.*

Æ N I G M A T A.

V I I.

*Delicia Panos, prolis Cephisia amores,
 Conualles adamo, porticibus' que vagor.
 Indocilis, prior ipsa loqui, aut reticere loquenti:
 Affecla dictorum, & vocis imago vocor.*

V I I I.

*Dicito, quale putes nomen, quod recta columna
 Inchoat, inde tridens fuscina nectit idem:
 Flexus utrinque uncus secat: hinc biuij nota: claudit
 Idem uncus medio, qui stetit ante, loco.*

I X.

*Nomine sum vini non digna; vicem tamen huius
 Impleo, dum cerebri vitrix percello cauernas;
 Illud Sol radians, me Mulciber excoquit: amne
 Gignor, alit' que Ceres madefacti farris aceruis.*

X.

*Do vires, adimòque, & origo nominis à vi:
 Ingenium exacuo, pectora soluo metu:
 Me gignit Tellus: rutilo sol concoquit igne:
 Mox ventrosa tegunt dolia, prala vomunt.*

X I.

*Stat currente rota fictus cauus alueus, vda
 Argilla ductus, Mulciberi in gremio.*

X I I.

*Aëris excludo, tempestatum' que malignam
 Vim, transmitto tamen lucem, non perfluo: Bacchum
 Accipio gremio: nostròque fideliter aluo*

H A D R. I V N I I

*Affyrios nimbos, fragrantia que unguina credas.
Lumina confirmo, speculi que exerceo munus.
Quin auri nostro pretium concedat honori,
Malleolo si fortè sequax, & ductilis essem.*

X I I I.

*E S T mihi dura caro, rugosa veste voluta:
Includor corij tegmine Phænicei.
Exterius Natura hirtio muniuit Echino:
Mensam orno, panis dum vice soluo famem.*

X I I I I.

*Signiferi sidus, Cilicum mons, Pasiphaës que
Nobilis infessor, vector Agenoridis.
A me nomen habet gens que tulit Iphianassan
Fœdantem Scythicae sacra cruore Dea.*

X V.

*Inuentum lasciuia putor, Sybari, esse tuorum:
Fictilis aut st anno, aut Cyprio sim fusilis ere.
Vtibus humanis nil me magis utile, quamuis
Vilius haud quidquam, nec me despectius exstat.*

X V I.

*Vox mihi rauca aures radit, sum garrula lingua:
Vtua sub sterili mollia regna colo:
Vtâ que vere nouo rediniua recurrit in artus,
Candida aui, gracili cruribus, esca petor.*

X V I I.

*Haud temerè inuenias grauius quidquam, attamen una
Mobilitate viget: si vinculis exeat arctis,*

Labitur

Æ N I G M A T A.

*Labitur in partes mille, & reparatur in unum
Rurſus: idem immutat ſpecies rerum atque colores.*

XV III.

*Dum iuuenilis adeſt vigor, eſt graue: mox que ſenecta
Succedente volat leuiter ſine prapete penna,
Et pratexit humum tenui ſub polline tectam.*

X I X.

*Rubra mihi cutis eſt: latet intus vineus humor:
Os pro corde gero, ſemen at illud habet.*

X X.

*Vſus abeſt manuum; ducens pede ſtamina texo:
Aluus lanigera fertilitate ſcatet.
Cum pedicas muſcis, ſcutulatum rete, faceſſo,
Concedunt tramis ſerica fila meis.*

X X I.

*Zodiaci gemino munitum forcipe ſignum,
Pugnantem Alciden mordicus appetij.
Et teſtudineo greſſu feror octipes: equor
Innato: ſum ſædum, luçtiferum que malum.*

X X I I.

*Calce coagmentor, quadrato marmore ſurgo:
Defendo nimbos, fulcio tecta domus:
E demas, Idaæ paſtor, iudex que Dearum,
Exitium Troie, clarus adulter ero.
Tollito P, curnu ferio, ruo moenia, calum
Orno, Helles vector, victima grata ſacris.*

* 5

X X I I I.

H A D R. I V N I I

XXIII.

*Ibidis inuentum Pharia, ventris' que morantem
Immisso rostro depleo proluuiem.*

XXIII.

*Me vigil Hesperia serpens custodit ore:
De fuluo color insignis, nomen' que metallo
Fluxit: natura est dispar, cui viscera frigent,
Exteriora calent: gratoque embammate mensis
Expetitur succus, conditur pyxide corpus.*

XXV.

*Malleus illisu insultat mihi, mox ego motum
Aëra percello, & patulas dilabor ad aures:
Clepsydra melius properantes metior horas:
Cogo hominum cœtus, tonitrus fugo, tempora signo.*

XXVI.

*Exossis, pedibus cassus, non horreo spinis,
Próque oculis implent cornua bina vicem.
Ex sanguis, quaqua incedo tractu illino mucrum.
Latifer est mihi, sal hostis & exitium.*

XXVII.

*Corniger, ac timidus, pedibus' que figacibus Euro
Ocyor; at furias mi citat alma Venus.
Lassus, aqua vires reparo: Spadix' que colore,
Cornicis supero sæcula longa quater.*

XXVIII.

*Libertatem olim dederam, nunc arceo frigus:
Materies fuerant pili, nunc lanæ fila;*

Aut

Æ N I G M A T A.

Aut etiam traxæ, Seres quas arbore pectunt.

XXIX.

*Filia pinifera silvæ, levis innatat aquor,
 Aluo grande tamen per mare vectat onus:
 Linigeroque sinu ventis famulatur, & iras
 Neptuni ridens humida regna secat.*

XXX.

*Anser, apis, vitulus, rerum potiuntur, & orbis
 Tergeminum brutum frena superba regit:
 Res similis monstri, condigna interprete, qualis
 Thebigena nodos soluere Sphingis amet:
 Membranam vitulus præbet, calamosque canorus
 Anser, apes stipant cerea dona vagæ:
 Fasque nefasque tria hæc obeunt, dum tergora chartæ
 Penna arat, obstringit cera notata fidem:
 His humana tribus diuinæque iura reguntur,
 Omnèque mementum hoc cardine terna trahunt.*

XXXI.

*Settilis in tenues membranas candida lamina,
 Conflata ex atomis, quos linteæ fragmina reddunt
 Diffusa in limpham, exilis quos ficina cogit:
 Inde coactilibus stipor; mox arida sole,
 Præbeo me calami diffissa cuspide arandam.*

XXXII.

*Metior, ingredior: tendoque & carbasa laxo:
 Nec moduli, aut versus me sine stare queunt.*

XXXIII.

*Glabra foris, pilosa intus, specie' que globosa,
Exsilio, quanquam mi pedis usus abest:
Aëreas' que carens pennis volitabo per auras:
Et vires crebro pulsa resumo nouas.*

*Est mihi de sero deductum vespere nomen:
Ala mihi cutea est, plumá que mollis abest.
Sola auium pario, soli vbera lacte tumescunt:
Aspera sunt soli dentibus ora mihi.*

*Buxea materies, numeroso' que ordine dentis
Distincta, implexam diuido cesariem.*

*An grauius quidquam est, vel durius? attamen ignis
Hinc saliant scatebra, fonticulí que leuis.*

*Primum albus pallor, ruber hinc cruor inficit ora,
Mox succum euinco, sepia pulla, tuum.
Ultimus erumpo, aëst inter matureo primos:
Est genitrix sapiens, nomine stulta tamen.
Assyrios inuenum monumento testor amores:
Vinosi laticis rore placere queo.*

*Corporeæ languent vires, rimis' que fathiscunt
Arua, agrum nostra vi rotat ora pecus.
Relligione pia coluit Pelusia tellus,*

Æ N I G M A T A.

*Nosra fides cunctis obsequium' que placet.
Nos tamen infamat tumulo Priameia coniux,
Atque incesta Helene nomine abusa meo.*

XXXIX.

*Rerum oculus cunctis, candens saxum esse putabar
Nonnullis, discus' ue, aut lucida lamina (tanta
De me pugna Sophos exercuit) huic pede maior
Non videor; telluri alius me exaequat inertī.
Attamen vnus ego lustro, gigno, excoquo cuncta.*

X L.

*Stuppa medulla mihi; labor ast apis ingeniose
Scapus mihi est: ab igne flammam mutuor.*

X L I.

*Olim dedi, quo tunc carebam, munere;
Datum tamen, possideo nunc, atque id colo.
O si diem illum Iupiter bonus vehat,
Quo non haberem, quod darem alteri tamen.*

X L I I.

*Est, cuius cunctis aqua est data copia: cuius
Ex aequo egemus infimi atque maximi.
Quid, quod idem nimium huic, aut parcè suppetit illi,
Vt quisque rectè secius' ue eo vitur?*

X L I I I.

*Sum Terræ soboles: radiati Solis imago
Forma' que: librat am geminus me sustinet axis:
Attenuor, tenuoque simul; celeri que rotatu
Perpluor impulsâ, & vires adspergine sumo.*

Omnia

HADR. IVNII ÆNIG.

*Omnia fecundans, elementum absumo; vomo que
In mediis (dictu mirabile) fluctibus ignem.
Quin nuda omnigenis occurso durior armis,
Obiectos que domo lacera cute certius hostes.
Quid, quod & arcessor, quamuis innoxia, cadis?*

XLIIII.

*Carnea sulcetur si glebula corneo aratro,
Non mel dulce dabit, sed feret acre piper.*

ALITER.

*Agrum caueto carneum ne vomere
Arare pergas corneo: pro mellea
Semente, mox reponet urens tibi piper.
Cupido eandem dulcamarus vim tenet,
Pro melle felleum propinans poculum.
Fœdare strictis unguibus cutim caue,
Assiduus est Pruriginis comês Dolor.*

γλυκυπικρός.

FINIS.

SVMMA PRIVILEGII.

PHILIPPI Regis Hisp. &c. Ducis Brab. &c. Priuilegiis cautum est, ne quis ante sexennium citra Christophori Plantini voluntatem, Emblemata & AEnigmata ab Hadr. Iunio Medico conscripta imprimat, aut alibi impressa importet, venaliâue habeat, intra omnes ditionis eius fines. qui secus faxit; confiscationis librorum, & pœna fisco Regio exsoluenda, multabitur: vt latius patet in ipsis diplomatis; quorû alterum datum Bruxellæ: Anno, M. D. LXV. vi. Ianuar. Subsig.

De la Torre

Alterum verò XII. Martij. Subsig.

De Perre.

SVMMA PRIVIL. IMPERATOR.

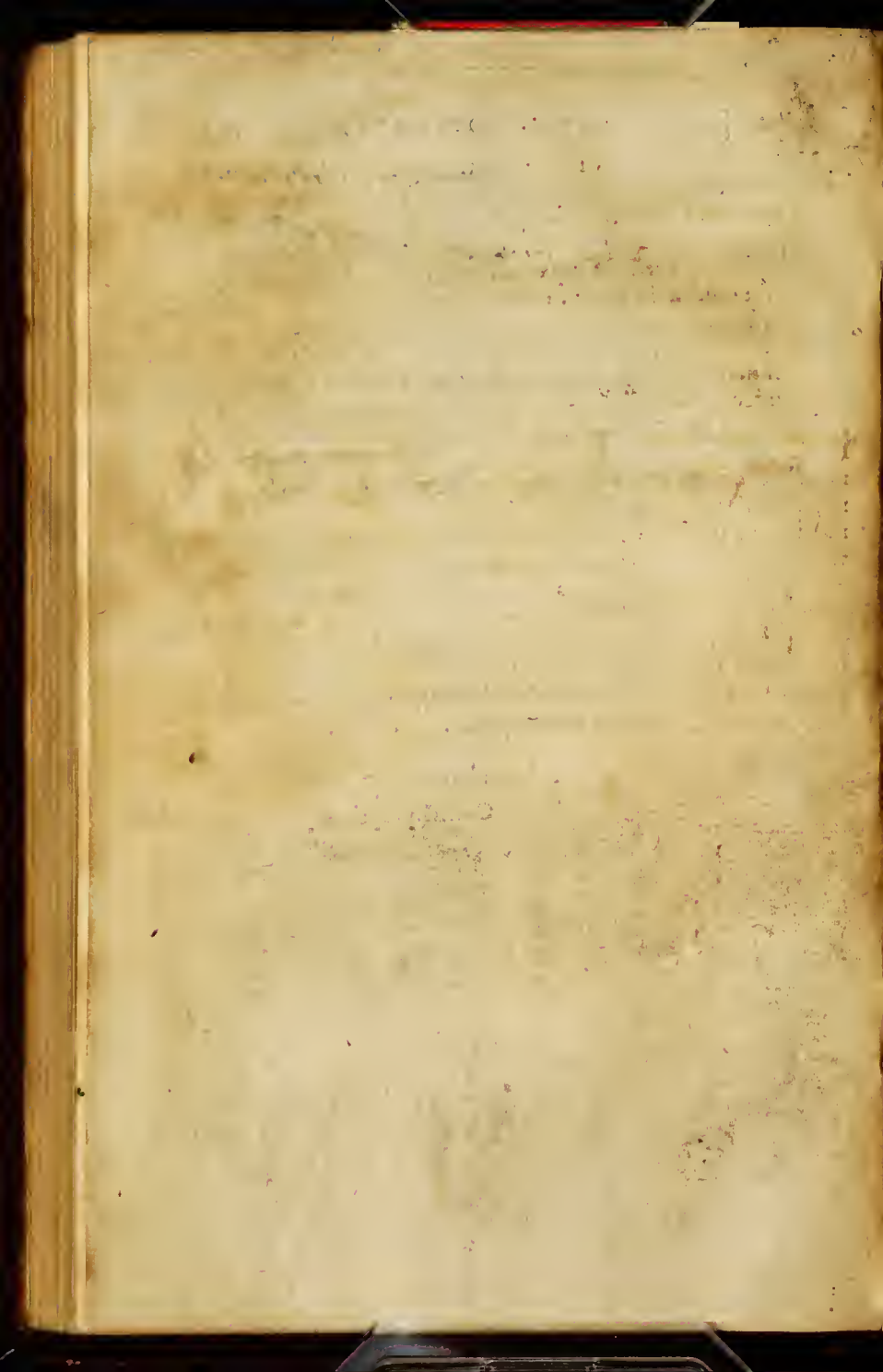
MAXIMILIANI III. Romanorū Imperatoris semper Augusti publico edicto cautum & sancitum est, nequis cuiuscunque status, gradus, ordinis, aut conditionis fuerit, quacumque sacri Romani Imperij & ditionis eius fines patent, quæcunque probatorum auctorum opera, quotquot vel hætenus nondum impressa, vel ab alijs quidem impressa, nouis autem deinceps Scholijs, annotationibus, aut commentarijs aucta & illustrata Christophorus Plantinus cuius & typographus Antuerpiensis primus typis proderit, intra proximum sexennium à prima cuiusque operis aut voluminis editione, vlllo pacto eiusdem vel diuersi characteris forma excudat, aut excusa ab alijs intra eiusdem Maximiliani & Imperij fines vendenda importet, seu quouis modo distrahat manifestè vel occultè sub pœna decem Marcharum auri puri, quarum dimidia fisco Imperiali fraudis vindici, residua verò pars pre-nominato Plantino cedat, præter librorum ad imitationem impressorum amissionem: quos idem Plantinus vbiçumque locorum nactus fuerit per se, vel suos, adiumento Magistratus loci, vel citra, propria auctoritate sibi vendicare, inque suam potestatem redigere poterit. In cuius rei fidem edicto manu subscripsit & sigillum apponi iussit Cæsarea Maiestas. Datum in ciuitate Viennæ Austriæ, die vigesima prima mensis Februarij, Anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo quinto: Subsign.

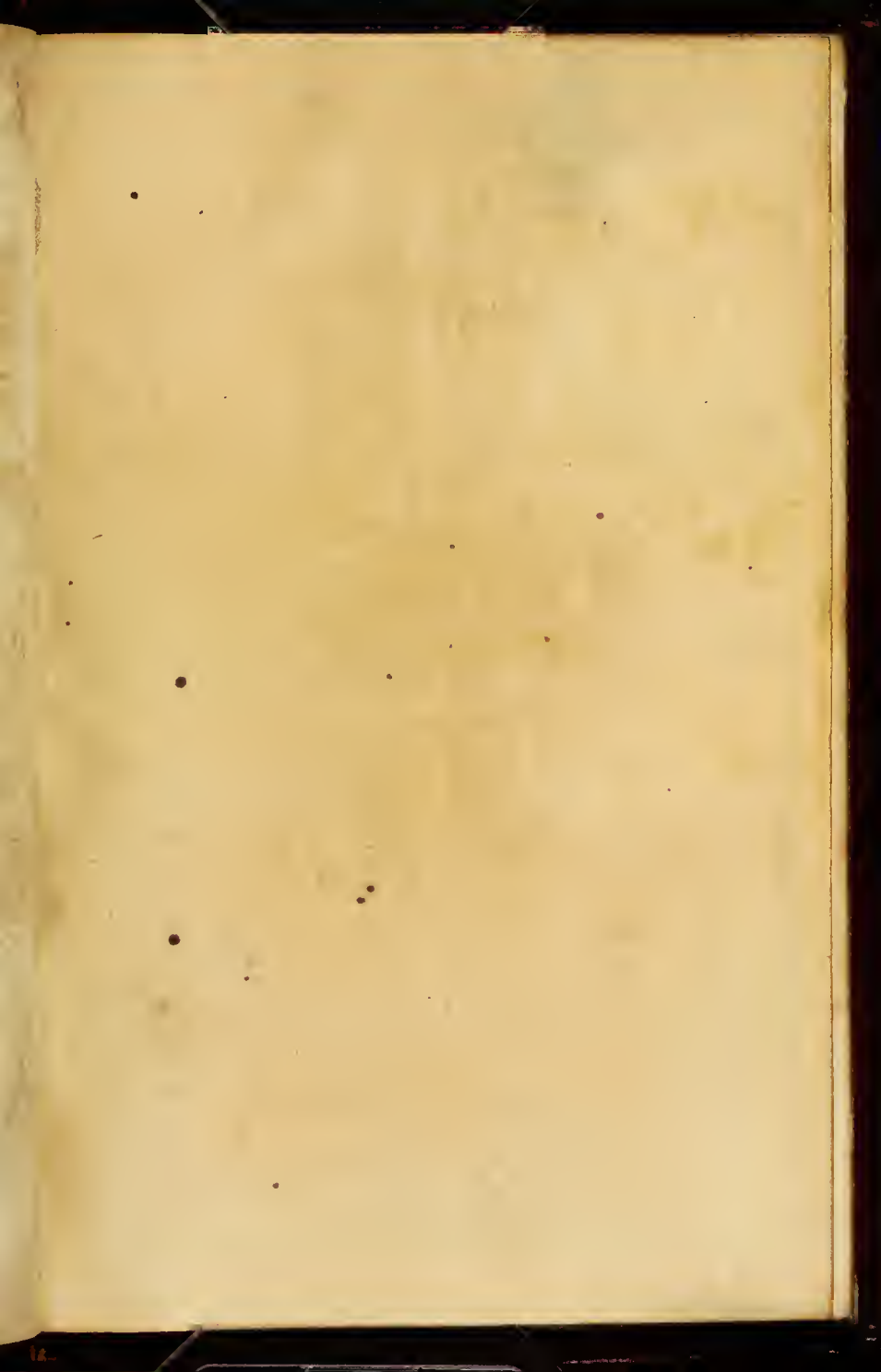
Maximilianus

Ad mandatum sacræ

Cæs. M. proprium.

Haller

467

ROBERT W. WOODRUFF
LIBRARY

Manuscript, Archives, and Rare Book Library

Paul Bernard Seydel
Memorial

